

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vattenvårdsförvaltningen och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om vattenvårdsförvaltningen ändras så att ett nytt kapitel om havsvårdsförvaltning fogas till lagen och behövliga ändringar görs i lagens andra bestämmelser. Det föreslås att lagens rubrik ändras så att den motsvarar innehållet i den ändrade lagen på så sätt att lagens rubrik i fortsättningen lyder lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen. Dessutom ändras miljöskyddslagen, vattenlagen, lagen om Finlands ekonomiska zon, havsskyddslagen samt lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program.

Genom de föreslagna ändringarna genomförs direktivet om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område.

Det föreslagna nya kapitlet om vattenvårdsförvaltningen som fogas till lagen innehåller grundläggande bestämmelser om havsvårdsförvaltning och därmed sammanhängande förfaranden. De bestämmelser om havsvårdsförvaltning som fogas till lagen om vattenvårdsförvaltningen gäller beredning av en havsförvaltningsplan, uppställande av miljömål, utarbetande av åtgärds- och övervakningsprogram och möjligheten för EU:s medlemsstater i Östersjöområdet att inleda tidigare-

lagda havsvårdsåtgärder. Dessutom ges bestämmelser om myndighetsuppgifter och myndighetssamarbete, regionalt samarbete, samordning av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplanen, översyn av havsförvaltningsplanen samt om allmänhetens och olika parter deltagande i beredningen av havsförvaltningsplanen och om informationen om beredningsprocessen.

Miljöministeriet ansvarar för planeringen av havsvården och för beredningen av havsförvaltningsplanen i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet och kommunikationsministeriet. Miljöministeriet ansvarar för det internationella samarbetet i anslutning till havsvårdsförvaltningen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna deltar och ansvarar för det regionala beredningsarbetet. Finlands miljöcentral ansvarar för den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd, för fastställandet av vad som avses med en god status och för samordningen av övervakningsprogrammet i anslutning till beredningen av havsförvaltningsplanen.

Havsförvaltningsplanen godkänns av statsrådet.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Inledning.....	3
2 Nuläge.....	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU... 4	
3 Målsättning och de viktigaste förslagen	8
3.1 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	9
3.2 Konsekvenser för verksamhetsutövare	10
3.3 Konsekvenser för organisation och personal	11
3.4 Miljökonsekvenser	11
3.5 Konsekvenser för olika medborgargrupper.....	11
4 Beredningen av propositionen	12
DETALJMOTIVERING.....	12
1 LAGFÖRSLAG.....	12
1.1 Lagen om vattenvårdsförvaltningen	12
1.2 Miljöskyddslagen.....	19
om ändring av lagen om vattenvårdsförvaltningen.....	21
om ändring av miljöskyddslagen	27
om ändring av vattenlagen	29
om ändring av 3 § i lagen om Finlands ekonomiska zon.....	30
om ändring av havsskyddslagen	31
om ändring av 7 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	32
BILAGA.....	33
PARALLELLTEXT.....	33
om ändring av lagen om vattenvårdsförvaltningen.....	33
om vatten- och havsvårdsförvaltningen	33
LAGFÖRSLAG.....	45
PARALLELLTEXT.....	45
om ändring av miljöskyddslagen	45
LAGFÖRSLAG.....	48
PARALLELLTEXT.....	48
om ändring av vattenlagen	48
LAGFÖRSLAG.....	50
om ändring av 3 § i lagen om Finlands ekonomiska zon.....	50
LAGFÖRSLAG.....	51
om ändring av havsskyddslagen	51
LAGFÖRSLAG.....	52
om ändring av 7 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndighe- ters planer och program	52

MOTIVERING

1 Inledning

Syftet med regeringens proposition är att verkställa Europeiska parlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (ramdirektiv om en marin strategi). Enligt förslaget verkställs ramedirektivet om en marin strategi genom att lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) (nedan vattenförvaltningslagen) ändras. Vidare föreslås att vattenförvaltningslagens rubrik ska ändras så att den i fortsättningen lyder lagen om vatten- och havsvårdsförvaltningen, så att den motsvarar innehållet i den ändrade lagen. Till vattenförvaltningslagen fogas ett nytt kapitel 4 a om havsvårdsförvaltning och nödvändiga ändringar görs i 1 kap.1 §, 2 §, 4 § och 5 §, 3 kap. 11, 12 § och 5 kap. 28 §. Dessutom ändras miljöskyddslagen, vattenlagen, lagen om Finlands ekonomiska zon, havsskyddslagen samt lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program.

Det föreslagna nya kapitlet som fogas till lagen om vattenvårdsförvaltningen innehåller grundläggande bestämmelser om havsvårdsförvaltningen och därmed sammanhängande förfaranden. Närmare bestämmelser om verkställandet av lagen utfärdas av statsrådet i förordning. De bestämmelser om havsvårdsförvaltning som fogas till vattenförvaltningslagen avser beredning av havsförvaltningsplanen, uppställande av miljömål, utarbetande av åtgärds- och övervakningsprogram och möjligheten för medlemsstaterna i Östersjöområdet att inleda tidigare lagda åtgärder. Dessutom ges bestämmelser om myndighetsuppgifter och myndighetssamarbete, regionalt samarbete, översyn av havsförvaltningsplanen samt om allmänhetens och olika parter deltagande i beredningen av havsförvaltningsplanen och om informationen om beredningsprocessen.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Den viktigaste lagstiftningen på området havsskydd är miljöskyddslagen (86/2000), vattenlagen (264/1961), lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004), havsskyddslagen (1415/1994) och lagen om vattenvårdsförvaltningen. I miljöskyddslagen föreskrivs om skyddet av yt- och grundvatten mot förorenande verksamhet, i vattenlagen föreskrivs om användning och förvaltning av vattentillgångar och vattenområden, i lagen om Finlands ekonomiska zon föreskrivs om havsområdet som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten i vilket Finland har jurisdiktion när det gäller skyddet av den marina miljön och havsforskning och exklusiv rätt att bygga och använda samt ge tillstånd att bygga och använda konstgjorda öar samt vissa andra anordningar och konstruktioner. I havsskyddslagen föreskrivs om havsskydd i vattenområden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon, dvs. på öppet hav, liksom även finska medborgare och finländska fartyg i andra staters ekonomiska zoner och territorialvatten. I lagen om vattenvårdsförvaltningen föreskrivs om planering av vattenvård och om förvaltningsplaner och åtgärdsprogram som ska beredas i vattenförvaltningsområdena och som genomförs för att upprätthålla en god miljöstatus i yt- och grundvattendragen och för att uppnå en god miljöstatus på ställen där det inte råder god status. Förvaltningsplanerna och åtgärdsprogrammen omfattar även kustvattendragen. I naturvårdslagen (1096/1996) föreskrivs om naturtyper och skydd av arter. I miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) föreskrivs om förebyggande av miljöförstöring som orsakas av normal drift av fartyg. På projekt som kan ha betydande skadliga miljökonsekvenser tillämpas dessutom lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). På myndigheternas verksamhet tillämpas vidare lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

I Finland har mål för vattenskydd ställts upp i flera av de målprogram för vattenskydd som statsrådet har godkänt under de senaste årtiondena. Finlands program för skydd av

Östersjön antogs av statsrådet 2002. Det huvudsakliga målet med programmet är att förbättra tillståndet för vattenområdena och den marina miljön i Finska viken, Skärgårdshavet, Ålands hav och norra delen av den egentliga Östersjön samt Bottniska viken. Målet är att minska eutrofieringen av Östersjön och att förbättra tillståndet för miljön och vattenområdena i Östersjön. De inhemska utsläppsmål som ställs upp grundar sig på Målprogrammet för vattenskydd 2005 som antogs av statsrådet 1998.

År 2006 utfärdade statsrådet Riktlinjer för vattenskydd fram till 2015, i synnerhet i syfte att styra genomförandet av befintliga mål och för att svara på de nya utmaningar som uppkommit efter de tidigare programmen. Riktlinjerna för vattenskydd stöder planeringen av vattenvård enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen där problemen eller behoven på området vattenskydd granskas separat för varje avrinningsområde. Metoderna och åtgärderna enligt riktlinjerna för vattenskydd preciseras och inriktas i förvaltningsplanerna, i vilka även särskilda regionala frågor beaktas.

Statsrådet godkände i december 2009 förvaltningsplaner för fem nationella och två internationella vattenförvaltningsområden i Finland. Syftet med förvaltningsplanerna är att uppnå målet om en god status i yt- och grundvattendragen senast 2015, som har ställts upp i ramdirektivet för vatten (2000/60/EG).

I juni 2009 lämnade regeringen en redogörelse till riksdagen (SRR 6/2009 rd) om Östersjöns utmaningar och Östersjöpolitiken. I redogörelsen presenteras regeringens åtgärder för att förbättra den marina miljön i Östersjön. Redogörelsen innehåller de ur Finlands synvinkel viktigaste och mest brådskande åtgärderna i Östersjön. Eutrofieringen har konstaterats vara det allvarligaste problemet i Östersjön och regeringen föreslår i sin redogörelse åtgärder med vilka den näringsbelastning som kommer ut i Östersjön från Finland kan minskas.

På Baltic Sea Action Summit som hölls i Helsingfors i februari 2010 gav Finlands regering utfästelse om att tillståndet för Östersjön ska förbättras. Regeringen har gett utfästelse om att effektiverade åtgärder ska vidtas

på alla verksamhetsfält för att en god miljöstatus i Skärgårdshavet ska uppnås senast 2020, och om att Finland ska sträva efter att bli ett exempelområde i fråga om återvinning av näringsämnen.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Som medlem i Europeiska unionen (EU) förpliktas Finland också av gemenskapens rättsakter rörande vatten- och havssektorn. I den nationella lagstiftningen har direktiven införts som lagar och statsrådsförordningar. EG:s ramdirektiv om vatten (2000/60/EG) fastställer att yt- och grundvattendragens tillstånd i Europeiska gemenskapen inte får försämrats och att deras status ska vara åtminstone god senast 2015. Direktivet har verkställts genom lagen om vattenvårdsförvaltning och statsrådets förordning om vattenförvaltningsområden samt genom att revidera miljöskyddslagen och vattenlagen.

Rådets direktiv om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar 96/61/EG. IPPC-direktivet genomfördes genom att slå ihop tillståndsförfarandena för verksamhet som orsakar miljöföroreningar i miljöskyddslagen. Bestämmelserna om förorening av vatten i vattenlagen flyttades till miljöskyddslagen. Vattenlagen omfattar fortsättningsvis så kallade vattenhushållningsprojekt såsom vattentäkt, byggande i vattendrag och vattenreglering samt tillståndsförfarandet i anslutning till dessa.

Beslutsprocesserna i ärenden som rör vattenhushållning och miljöskyddslagen slås ihop i verksamheter där tillstånd behövs enligt bägge lagarna. På bekämpning av föroreningar tillämpas i detta fall miljöskyddslagen. I samband med tillståndshandläggningen kan alla som omfattas av projektet i fråga uttrycka sin åsikt i ärendet.

Statens miljöförvaltning styrs av miljöministeriet. Miljöministeriet ansvarar för miljöpolitiken och beredningen av miljölagstiftning. I vattenfrågor fördelas styrningen av miljöförvaltningen på två ministerier. Jord- och skogsbruksministeriet styr närings-, trafik- och miljöcentralen samt Finlands miljö-

central i uppgifter som rör användning och förvaltning av vattentillgångar samt fiskbeståndet och fisket.

Tillståndsmyndigheter är de regionala förvaltningsmyndigheterna och kommunernas miljömyndigheter. Kommunernas och samkommunernas miljöskyddsmyndigheter behandlar främst miljötillstånd för lokala projekt.

En viktig förutsättning när det gäller att effektivisera vattenskyddsåtgärderna inom jordbruket är att miljöstödsystemet för jordbruket, som medfinansieras av EU, förverkligas. Mer än 90 procent av jordbrukarna och åkerarealen i Finland omfattas sedan 1995 av miljöstödet för jordbruket. Skogsbrukets vattenskydd har förbättrats genom att införa vattenskyddsrelaterade villkor i stödbesluten. Många olika åtgärder vidtas och många olika aktörer samverkar för att förbättra Östersjöns tillstånd. Cirka 80 procent av belastningen på Östersjön kommer från landområden, medan 20 procent kommer från verksamhet i havsområden eller från luften. Verksamheten i avrinningsområdet har en avgörande inverkan på hur havets tillstånd utvecklas.

Syftet med Europeiska unionens integrerade havspolitik (Doc. 14631/07 (COM (2007) 575 final)) är att skapa bättre förutsättningar för en hållbar användning av de marina naturtillgångarna, för de marina näringarna och för maritima arbetsplatser. Ramdirektivet om en marin strategi utgör havspolitikens miljöpelare vars mål kompletterar de ekonomiska och sociala pelarna när det gäller att förverkliga principen om en hållbar utveckling.

EU:s strategi för Östersjöområdet antogs 2009. Den är den första strategin för ett makroområde vars syfte bl.a. är en effektivare och enhetligare tillämpning av EU:s lagstiftning och program i området. Miljöskyddsdelen i EU:s Östersjöstrategi bygger i väsentlig grad på det samarbete som sker inom ramen för Konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö (HELCOM) och genomförandet och stödjandet av HELCOM:s aktionsplan för Östersjön (BSAP).

Internationella konventioner om havsskydd

Havsskyddet bygger på ett internationellt samarbete och på internationella avtal. I FN:s

havsrättskonvention (FördrS 49–50/1996) avtalas om ekonomiska zoner, skyddet och bevarandet av den marina miljön och om principer rörande bl.a. utsläpp från fartyg och fartygens konstruktion. Havsrättskonventionen är ett globalt ramdirektiv vars principer ska tillämpas i andra internationella konventioner som gäller skydd och användning av hav, samt i nationell lagstiftning.

Hela Finlands kust, liksom största delen av Finlands avrinningsområde, gränsar till Östersjön. En liten del av Finlands vattendrag hör till nordöstra Atlantens avrinningsområde, men Finland har ingen egen kust där.

Finland är en av parterna i konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö (Helsingforskonventionen, HELCOM) (FördrS 2/2000) och i konventionen om skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten (OSPAR) (FördrS 51/1998).

För att förbättra Östersjöns tillstånd har alla kuststater runt Östersjön 1974 undertecknat en konvention om skyddet av den marina miljön i Östersjön. Konventionen omfattade alla utsläpp från land som påverkade Östersjön. 1992 undertecknade alla kuststater runt Östersjön och Europeiska gemenskapen en ny konvention som gäller skyddet av den marina miljön i Östersjön. I den gällande Helsingforskonventionen (FördrS 2/2000) omfattas hela avrinningsområdet av skyldigheten att förhindra föroreningar från land. Utsläpp av avfall i havet (dumpning) och avfallsförbränning till havs förbjuds i konventionen. Nya bestämmelser har getts angående skadliga ämnen, behandling av avloppsvatten och annan belastande verksamhet. Konventionen har utvidgats till att omfatta även inre territorialvatten. Verkställandet av konventionen har i huvudsak skett utgående från Helsingforskommissionens rekommendationer. 2007 godkände parterna i konventionen en aktionsplan för Östersjön (HELCOM Baltic Sea Action Plan, BSAP) som kräver att alla kuststater vidtar åtgärder för att förbättra havets tillstånd före 2021. Syftet med aktionsplanen är också att understöda verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi i EU-medlemsstaterna. Alla medlemsstater ska göra upp nationella handlingsplaner för BSAP före 2010. Finlands nationella handlingsplan genomförs via Finlands program

för skydd av Östersjön, programmet Riktlinjer för vattenskydd 2015 samt förvaltningsplanerna.

I 1992 års konvention om skydd av den marina miljön i nordöstra atlanten (OSPAR) som omfattar havsområdet i nordöstra Atlanten från Portugal till Barents hav, förbjuds bl.a. utsläpp av avfall i havet (dumpning), med vissa undantag, samt avfallsförbränning till havs. Dessutom åtar sig parterna att i det område som omfattas av konventionen förebygga och förhindra havsföroreningar som orsakas av belastningskällor som finns på land. Inom ramen för OSPAR-konventionen bereds just nu en ny strategi som bedömer vilka förutsättningar arbetet inom ramen för konventionen har att stöda genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi.

Allmänt

Till EG-fördraget fogades specialbestämmelser om miljöskydd med Europeiska enhetsakten 1987. Redan dessförinnan hade man dock med stöd av lagstiftningen om den gemensamma marknaden föreskrivit gemensamma åtgärder som den ekonomiska gemenskapen ansåg nödvändiga för att begränsa vattenföroreningar. Det var i huvudsak fråga om en begränsning av utsläppen av skadliga ämnen, men också om en reglering av kvaliteten på vattenmiljön bland annat för upptagning av råvatten. Gemenskapens lagstiftning grundade sig på de miljörelaterade åtgärdsprogram som hade tillämpats från och med 1970-talet. Rådets direktiv 76/464/EEG om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö blev väsentligt för vattenskyddet. Det lade grunden för ett antal senare direktiv om utsläpp i vatten och kvaliteten på vattenmiljön. Till följd av Amsterdamfördraget innehåller artikel 174 i EG-fördraget bestämmelser om principerna för gemenskapens miljölagstiftning och artikel 175 bestämmelser om gemenskapens lagstiftningsbehörighet och om lagstiftningsförfarandet.

Det allmänna miljöpolitiska klimatet har i synnerhet på 1990-talet resulterat i en helhetsbetonad miljölagstiftning i gemenskapen. Detta syns till exempel i systemen för miljöinformation och deltagande (bland annat rådets direktiv 2003/4/EEG om allmänhetens tillgång till miljöinformation), och delvis

som en höjning av naturvårdens egenvikt (speciellt rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). I och med det femte och sjätte miljöprogrammet, som betonar dessa aspekter, ligger tonvikten såväl på åtgärder för att minska förorening som på system för deltagande och på skyddet av vattenmiljön, vilket också framgår av parlamentets och rådets ramdirektiv för vattenpolitiken. Behovet av ett integrerat deltagande och integrerade insatser betonas också i Europaparlamentets och rådets rekommendation 2002/413/EG om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområden i Europa, som syftar till att förbättra och bevara kusternas tillstånd.

Ramdirektivet för vatten

Med stöd av direktivet om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (2000/60/EG) behandlas alla yt- och grundvatten i medlemsstaterna och därmed i gemenskapen enligt enhetliga kriterier. Det allmänna målet ställs upp att vattnets tillstånd inte ska försämrats och att deras status ska vara åtminstone god. En väsentlig förutsättning för direktivets styrmetoder är att vattendragens tillstånd fastställs med olika indikatorer, i första hand naturvetenskapliga och kemiska. Dessutom beaktas vattendragens naturliga avrinnings- och uppkomstförhållanden. För att möjliggöra en övergripande och enhetlig behandling ska medlemsstaterna bilda vattenförvaltningsområden som utgörs av vattenområden. För förvaltningsområdena upprättas förvaltningsplaner och för dessa utarbetas åtgärdsprogram. För att få till stånd en övergripande och enhetlig behandling av vattendrag som överskrider statsgränser ska gemensamma internationella vattenförvaltningsområden bildas i de berörda medlemsstaterna. Direktivet avgör inte direkt tillåtligheten av olika projekt eller verksamhet utan definierar mål och krav avseende vattendragens tillstånd. Förutom en minskning av utsläppen omfattar skyddsmålet även upprätthållandet av de skyddsmekanismer som är nödvändiga för att trygga vattentillgångarna. Direktivet innehåller å ena sidan krav avseende vattendragens status och å andra sidan formella bestämmel-

ser om tillvägagångssätten med vilka målen avseende status och enhetliga förfaringsätt kan uppnås. Ett allmänt mål är att förhindra att vattnekosystemens och vattentillgångarnas tillstånd försämras och att förbättra deras tillstånd om det är dåligt.

Ramdirektivet om en marin strategi

Europaparlamentet och rådet har den 17 juni 2008 antagit direktivet 2008/56/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havspolitikens område (ramdirektivet om en marin strategi). Målet med ramdirektivet om en marin strategi är att uppnå en god miljöstatus i EU:s hav senast 2020. Med ramdirektivet om en marin strategi eftersträvas ett effektivt skydd av den marina miljön för att de ekonomiska och sociala verksamheter som är beroende av den marina miljön inte ska störas. I direktivet betonas vikten av internationellt samarbete både mellan EU-länderna och med länder utanför EU. Direktivet bör genomföras med utnyttjande av befintliga strukturer, t.ex. regionala konventioner om skydd av havet. Direktivet utgör miljödelen i EU:s havspolitik.

Direktivet ålägger medlemsstaterna att göra upp en nationell marin strategi för sina havsområden, som enligt vårt förslag ska kallas havsförvaltningsplan. En havsförvaltningsplan innehåller en bedömning av den marina miljöns status, mål avseende denna status, indikatorer som beskriver den och mekanismer för dess övervakning. Ett åtgärdsprogram ska göras upp före 2016 i syfte att verkställa havsförvaltningsplanen och uppnå god miljöstatus i havet.

För att uppnå målet om en god miljöstatus ska havsområden eller delområden bildas på geografiska och ekologiska grunder. I detta avseende betraktas Östersjön som ett enhetligt havsområde som inte kan delas in i delområden. Varje medlemsstat ska göra upp en strategi eller en havsförvaltningsplan för de havsområden eller delar av havsområden som är underställda dess suveränitet eller jurisdiktion. Havsförvaltningsplanen ses över vart sjätte år. Medlemsstaten måste dessutom vart tredje år lämna en mellanrapport om åtgärdsprogrammet till kommissionen.

Målen för ramdirektivet om en marin strategi och direktivets metoder ligger i linje med ramdirektivet om vatten. I likhet med ramdirektivet om vatten innehåller också ramdirektivet om en marin strategi bestämmelser om förvaltning av vattentillgångarna. Utgångspunkten för ramdirektivet om en marin strategi är principen om adaptiv förvaltning. I enlighet med denna princip ska förvaltningen av miljön bilda en helhet där uppnåendet av målen ständigt följs upp och åtgärderna ändras efter behov. I likhet med ramdirektivet om vatten skapas också i ramdirektivet om en marin strategi ett nätverk för bedömning, definition, uppföljning och övervakning. Med hjälp av nätverket har man alltid information om miljöns tillstånd och kan anpassa åtgärderna på det sätt som det aktuella tillståndet kräver.

I ramdirektivet om en marin strategi tillämpas ekosystemansatsen på miljöförändringar framkallade av människan. Detta innebär att det som granskas är hela ekosystemet, dvs. helheten av organismer och abiotiska miljöfaktorer. De nationella förvaltningsmetoder som använts i förvaltningen av havets vattentillgångar bör placeras på en övernationell nivå för att möjliggöra en effektiv förvaltning av vattentillgångarna. Det internationella regionala samarbetet spelar en väsentlig roll i ramdirektivet om en marin strategi. Medlemsstaterna måste samarbeta med andra medlemsstater i samma havsområde eller delområde och med tredje länder som delar samma havsområde eller delområde.

Den goda miljöstatus som ramdirektivet om en marin strategi avser gäller hela Östersjön, vars alla kuststater med undantag av Ryssland hör till gemenskapen. I det regionala samarbetet betonas betydelsen av befintliga internationella konventioner och utnyttjandet av befintliga strukturer.

För Finland betyder en institutionell samsamarbetsstruktur speciellt konventionen för skydd av Östersjöområdet marina miljö och samarbetet inom ramen för denna. Direktivet gör det alltså möjligt att använda HELCOM:s strukturer för att säkerställa att åtgärderna med anledning av direktivet är konsekventa och att de samordnas inom havsområdet enligt handlingsplanen. För handlingsplanens

del strävar man efter att tillämpa enhetliga principer.

Verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi i andra medlemsländer

Verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi varierar i de olika medlemsländerna, främst på grund av skillnaderna i lagstiftningarnas struktur. I vissa länder införs direktivet i den lagstiftning med vilken man har fullgjort förpliktelse avseende vatten- och havsvårdsförvaltning i ramdirektivet om vatten. Med anledning av målet om att förbättra havets tillstånd i ramdirektivet om en marin strategi har vissa länder valt att använda lagstiftningen om havsskydd som grund för verkställandet av direktivet. Nedan presenteras kortfattat andra Östersjöstaters och Nederländernas planerade eller genomförda åtgärder för att verkställa ramdirektivet om en marin strategi.

I Sverige ingår den centrala lagstiftningen om vattenskydd i miljöbalken (miljöbalken 1998:811), som innehåller bestämmelser om kvalitetsnormer för miljön och kontroll av kvaliteten på miljön. Regeringen har med stöd av miljöbalken rätt att utfärda närmare lagstiftning rörande miljöns kvalitet, åtgärdsplaner, övervakning och kontroll av vattenmiljön. Ramdirektivet om vattenpolitik har verkställts i den gällande förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660). Meristrategiadirektiivin toimeenpanemiseksi on säädetty erillinen toimeenpanolaki, johon on koottu laajemmin menseuojelua koskevaa säännöstöä. Danmark har för avsikt att verkställa ramdirektivet om en marin strategi genom att stifta en ny lag som innehåller föreskrifter om olika slags verksamheter såsom fiskare, havsfiske och fartygstafik. Den nya lagstiftningen gäller endast de havsområden som inte omfattas av ramdirektivet om vatten.

I Tyskland verkställas ramdirektivet om en marin strategi genom en ändring av vattenlagstiftningen och naturvårdslagstiftningen så att den marina strategin och verkställandet av ramdirektivet om vattenpolitik samordnas med varandra. Polen ändrar och kompletterar den existerande lagstiftningen som verkställer ramdirektivet om vattenpolitik. I Lettland

stiftas nya marina lagar som också innefattar verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi. Estland verkställer ramdirektivet om en marin strategi genom att ändra vattenlagstiftningen så att det nära sambandet mellan ramdirektivet om vattenpolitik och ramdirektivet om en marin strategi beaktas. I Nederländerna har ramdirektivet om en marin strategi verkställts i samma lag som ramdirektivet om vatten och översvänningsdirektivet. Närmare bestämmelser om verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi utfärdas i förordning.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Den föreslagna lagändringen utgör en ramlag för havsvårdsförvaltningen med det allmänna syftet att skapa ramar för att upprätthålla eller uppnå en god status för Östersjön senast år 2020.

För att uppnå en god status för den marina miljön bör en havsförvaltningsplan och ett eller flera åtgärdsprogram i anslutning till planen samt ett program för övervakning av havets tillstånd utarbetas för Finlands havsområden från kustlinjen fram till den yttersta gränsen av Finlands ekonomiska zon.

Det föreslås att bestämmelser fogas till lagen om vattenvårdsförvaltningen om olika myndigheters uppgifter, åtgärder i samband med beredningen av havsförvaltningsplaner, uppföljning samt om förfarandet vid godkännandet av havsförvaltningsplanen. Till lagen fogas även bestämmelser om att havsförvaltningsplanen bör beaktas vid revideringen av förvaltningsplaner. På motsvarande sätt bör de förvaltningsplaner som godkänts 2009 beaktas vid upprättandet av havsförvaltningsplanen.

Dessutom föreslås bestämmelser om att statliga och kommunala myndigheter ska beakta havsförvaltningsplanen i sin egen verksamhet. Lagen medför dock inga direkta förpliktelser för enskilda. För att uppnå havsförvaltningsplanens mål fastställs ålägganden som gäller verksamhetsutövare och medborgare med stöd av övrig lagstiftning.

Förslaget innehåller behövliga ändringar i miljöskyddslagen, vattenlagen och havs-

skyddslagen. Vid tillståndsprövning enligt dessa lagar beaktas vad som angetts i havsförvaltningsplanen i fråga om de omständigheter som gäller havets tillstånd och användning inom verksamhetens influensområde. Dessutom föreslås det att lagen om Finlands ekonomiska zon ändras så att den nu föreslagna lagen tillämpas inom den ekonomiska zone.

Närmare bestämmelser utfärdas genom förordning i fråga om myndighetsuppgifter och myndighetssamarbete, övrigt samarbete samt metoder för bedömning av den marina miljöns nuvarande status, uppställandet av miljömål för att uppnå en god status för den marina miljön samt den information som behövs vid uppföljningen av den marina miljöns status. ositionens konsekvenser

3.1 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

En havsvårdsförvaltning som organiseras i enlighet med lagförslaget och samordnas med vattenvärden skulle framhäva behovet av aktuell och tillräcklig forskning om Finlands havsområden samt av utredningsarbete och planering. Nya administrativa strukturer ska inte bildas, utan havsvårdsförvaltningen bygger till största del på befintlig vattenvårdsplanering och på befintliga strukturer som har inrättats för denna. Nytt är i synnerhet den integrerade, adaptativa förvaltningen med utgångspunkt i den marina miljöns tillstånd som kan anpassas till belastningen och effekterna på den marina miljön, medräknat effekterna från avrinningsområdet, havstrafiken, vattenbyggnad i havsområdena samt fiskbestånden och fisket. Detta integrerade synsätt kräver en samstämmig och effektivt samordnad förvaltning, datainsamling och informationshantering. Även om befintliga strukturer och planering kunde utnyttjas i havsvårdsförvaltningen, i synnerhet för uppföljning av den marina miljön, bör resurser allokeras för att utveckla rapporteringen och informationshanteringen så att verkställandet av lagen säkerställs.

För havsvårdsförvaltningen utarbetas en nationell havsförvaltningsplan som innehåller information om den marina miljöns nulä-

ge och uppställda mål samt åtgärds- och övervakningsprogram som eftersträvar god miljöstatus och med vilka man kan konstatera förändringar i miljöns tillstånd. Ansvar för utarbetandet av havsförvaltningsplanen ligger hos miljöministeriet i samverkan med jord- och skogsbruksministeriet och kommunikationsministeriet. Centrala aktörer i planeringen och verkställandet av havsvården är Finlands miljöcentral (SYKE), närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna), Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI), Forststyrelsen och Meteorologiska institutet. Utarbetandet och översynen av planen med sex års mellanrum samt utarbetandet och genomförandet av övervakningsprogrammen kräver extra arbetsinsatser och allokering av personresurser för nya, mer omfattande uppgifter.

SYKE har en central roll när det gäller att samla in den data som krävs enligt havsförvaltningsplanen för att göra en inledande bedömning av havets tillstånd och fastställa vad som avses med en god status samt när det gäller att utarbeta och genomföra övervakningsprogrammet och rapportera om havsvården. Enligt en gemensamt avtalad plan som utarbetas under ledning av SYKE ska de aktörer som ansvarar för övervakningen av den marina miljön (Meteorologiska institutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI), Forststyrelsen, Livsmedelsverket (Evira) och Geologiska forskningscentralen (GTK)), samla in och lagra den information som behövs i öppna databaser, och dessa ska utnyttjas för att utarbeta, verkställa och följa upp havsförvaltningsplanen. Anslag måste allokeras för inrättandet och upprätthållandet av dataregistren.

För att åstadkomma en enhetlig och allsidig översikt över den marina miljöns tillstånd bör övervakningen ökas speciellt i områden där det befintliga övervakningsnätet är otillräckligt, såsom i Bottenhavet. Antalet biologiska och kemiska deskriptorer som används för uppföljningen bör behandlas som en helhet tillsammans med de biologiska deskriptorer som krävs enligt ramdirektivet om vatten, så att de biologiska kvalitetsfaktorerna i bägge direktiven beaktas när övervakningsprogrammen planeras. För att säkerställa att bedömningsresultaten är tillförlitliga krävs

eventuellt en omallokering av resurser för vissa parametrar. Organiseringen av den uppföljning som ramdirektivet om en marin strategi förutsätter kan leda till att det gemensamma övervakningsprogrammet för hela Östersjön, som genomförs inom ramen för Skyddskommissionen för Östersjön, HELCOM, måste ses över.

Exakt hur den föreslagna lagen påverkar förvaltningen kan bedömas i detalj när planeringen av havsvården och övervakningen inleddes 2012. Utarbetandet av en havsförvaltningsplan kräver uppskattningsvis sammanlagt 6–8 årsverken vid NTM-centralerna, miljöministeriet och Finlands miljöcentral. VFFI:s insats växer med några årsverken utöver den övervakning som i dagens läge utförs i havsområdena. Verkställandet av lagen kräver m.a.o. en allokering av de allt knappare resurserna inom förvaltningen, om inte utgiftsramarna för statsekonomi kan ses över.

3.2 Konsekvenser för verksamhetsutövare

Den föreslagna lagen handlar om organiseringen av havsvårdsplaneringen och berör myndigheter samt andra organ som sköter myndighetsuppgifter. Den orsakar m.a.o. varken direkta åligganden eller direkta ekonomiska följder för verksamhetsutövare. De indirekta konsekvenserna kommer via substanslagstiftningen för verksamhetsutövare, i synnerhet i tillståndsprövningsprocesser och olika stödsystem. Havsvårdsplaneringens bindande verkan är m.a.o. förenlig med planeringen av vattenvården.

Havsförvaltningsplanen ställer upp mål för att upprätthålla eller uppnå god miljöstatus i Finlands havsområden. För att en god miljöstatus ska uppnås senast 2020 i enlighet med vattenramdirektivet krävs åtgärder i vattenförvaltningsplaner för att förbättra vattenskyddet och åtgärder enligt Finlands program för skydd av Östersjön från 2002, enligt riktlinjerna för vattenskyddet fram till 2015 samt enligt Östersjöns skyddskommissionens aktionsplan för Östersjön (BSAP) från 2007 och dess nationella handlingsplan.

Ramdirektivet om en marin strategi förutsätter att de marina ekosystemens hälsa

granskas ur ett helhetsbetonat perspektiv för att god miljöstatus i havet ska uppnås, vilket eventuellt förutsätter nya åtgärder i synnerhet beträffande fiskbeståndet, användningen av havsbotten, den marina naturens mångfald, buller samt nedskräpning av havet. En närmare bedömning av huruvida tillämpningsåtgärderna för ramdirektivet om en marin strategi är tillräckliga och eventuella andra kostnadseffekter kan göras när den marina miljöns nuläge, deskriptorerna för god status och åtgärderna för att uppnå god status har fastställts.

En avsevärd del av de åtgärder som behövs i avrinningsområdet ingår redan i förvaltningsplanerna, i statsrådets principbeslut om programmet för skydd av Östersjön samt i den nationella implementeringen av aktionsplanen för Östersjön som antagits av Skyddskommissionen för Östersjön. Verksamhet som utförs på havet, bl.a. fiske, vattenbyggnad, marktäkt samt byggande och underhåll av havstrafikleder kan påverkas på nya sätt eftersom den föreslagna lagen också berör fiskbestånden samt havsbotten och dess innandöme, som inte tidigare har behandlats på ett heltäckande sätt i skyddsprogrammen. I statsrådets principbeslut om programmet för skydd av Östersjön införlivades sådana åtgärder från åtgärdsprogrammet för vattenskyddet 2005 som har direkt relevans för Östersjön. Enligt beräkningarna hänförde sig största delen av de totala investeringarna inom ramen för Östersjöprogrammet till denitrifiering av avloppsvattnet från tätorter, förbättring av vattenskyddet i glesbebyggelsen, förbättring av havstrafikens säkerhet och av oljebekämpningen samt minskning av näringsutsläppen från fiskodling, skogsbruk och vattentrafik. Enligt beräkningarna genomförs åtgärderna över en period på 10–15 år.

Enligt programmet Riktlinjer för vattenskydd fram till 2015 ska belastningen från jordbruket minskas med en tredjedel från situationen i början av 2000-talet. För att målet ska uppnås bör antalet specialstödsavtal inom miljöstödsystemet för jordbruket utökas och inriktas på att minska näringsbelastningen i Östersjön. Enligt programmet Riktlinjer för vattenskydd fram till 2015 uträknas kostnaderna för minskning av näringsutsläppen från industrin separat för varje enskild anläggning

när deras tillståndsvillkor fastställs. Kostnadseffekterna av målprogrammen uppkommer oberoende av den föreslagna lagen men deras mål understöder målen för havsvårdsplaneringen.

I havsförvaltningsplanen behandlas de åtgärder som redan föreslagits i förvaltningsplanen, i programmet för skydd av Östersjön och i den nationella handlingsplanen för HELCOM:s aktionsplan för Östersjön på ett helhetsbetonat och samordnande sätt.

3.3 Konsekvenser för organisation och personal

Verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi med den föreslagna lagen grundar sig på en existerande förvaltning. Miljöministeriet gör upp havsförvaltningsplanen i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet och kommunikationsministeriet, och ansvarar för det samarbete med andra stater och internationella aktörer som krävs för att utarbeta och verkställa havsförvaltningsplanen. NTM-centralerna i kustområdena har ansvaret att ordna nödvändiga bakgrundsutredningar och ansvarar även för samarbetet kring utarbetandet och verkställandet av förvaltningsplanerna. Arbetet samordnas av SYKE. NTM-centralerna samarbetar med regionförvaltningsverken, landskapsförbunden, kommunerna och vattentjänstverken samt med relevanta industriföretag, näringar, organisationer, vattenägare och miljöorganisationer i området.

Finlands miljöcentral har hand om miljöövervakningen på öppet hav, utvecklar och upprätthåller de nödvändiga datasystemen och sammanställer nationella rapporter.

Meteorologiska institutet ansvarar för den nationella övervakningsverksamheten på öppet hav inom sitt verksamhetsområde och Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet ansvarar för övervakningen av fiskbeståndet.

Miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet styr NTM-centralerna och jord- och skogsbruksministeriet styr Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet. Varje organisation som deltar måste allokera tillräckliga personalresurser för uppgifterna. För utarbetandet av havsförvaltningsplaner i de samordnande

NTM-centralerna behövs uppskattningsvis ytterligare ett årsverke per central och i miljöministeriet och SYKE ett årsverke per instans.

3.4 Miljökonsekvenser

Med den föreslagna lagen skapas ett administrativt system som grundar sig på samarbete mellan myndigheter, andra aktörer och allmänheten. Planeringen av havsvården utförs inom ramen för detta system. Systemet bygger på ekosystemansatsen och på principen om en adaptiv förvaltning enligt vilken miljöns tillstånd bestämmer omfattningen av åtgärderna och hur de inriktas. Syftet med lagen är att i enlighet med direktivet organisera havsvården på ett sådant sätt att god miljöstatus i den marina miljön har uppnåtts senast 2020 i Finlands havsområden.

De undantag som direktivet tillåter och som fastställs i lagtexten ska beaktas när mål ställs upp.

Inrättandet av ett helhetsbetonat och sektorsöverskridande planeringssystem som är samordnat på nationell och internationell nivå skapar förutsättningar för ett effektivt nyttjande av resurserna för att förbättra och restaurera den marina miljöns status i Östersjön.

3.5 Konsekvenser för olika medborgargrupper

Målet är att planeringen av havsvården ska vara öppen och uppmuntra till delaktighet enligt de krav som ställs upp i ramdirektivet om en marin strategi. Miljöministeriet och NTM-centralerna ska ge allmänheten tillfälle att delta i de olika skederna av havsförvaltningsplanens beredningsprocess.

Det naturligaste skulle vara att samarbetet, informationen och deltagandet i anslutning till utarbetandet av havsförvaltningsplanen genomförs enligt samma tidtabell som förvaltningsplanernas samrådsförfaranden. Havsförvaltningsplanen godkänns av statsrådet. Ändring i statsrådets beslut om havsförvaltningsplanen kan endast sökas på grund av lagstridighet av personer vars rättigheter,

skyldigheter eller förmåner kan påverkas av beslutet, eller av registrerade föreningar och stiftelser för miljöskydd eller naturvård vars verksamhetsområde omfattas av havsförvaltningsplanen.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i en arbetsgrupp på bred bas tillsatt av miljöministeriet. Arbetsgruppen har bestått av representanter från miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, kommunikationsministeriet, Finlands miljöcentral, Nylands miljöcentral, Finlands Näringsliv EK och WWF Finland. Därutöver har en permanent sakkunnig från justitieministeriet och en från Helsingfors universitet medverkat i arbetsgruppen. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande till miljöministeriet i form av en regeringsproposition den 21 maj 2010.

För beredningen av arbetsuppgifterna i anslutning till verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi tillsatte miljöministeriet

dessutom en separat expertgrupp som består av experter från Finlands miljöcentral, Forststyrelsen, Geologiska forskningsinstitutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Helsingfors universitet, Västra Finlands miljöcentral, Åbo Akademi och Ålands landskapsstyrelse. Expertgruppen har haft till uppgift att sammanställa och bereda forskningsprojekt som är till stöd för genomförandet av direktivet, att utveckla fastställandet av deskriptorer för havets tillstånd och miljömål och att ta fram förslag för hur övervakningen av havets tillstånd kan utvecklas så att den uppfyller direktivets krav.

Arbetsgruppen ordnade en omfattande synpunktsinsamling rörande propositionen för verkställandet av ramdirektivet om en marin strategi. Sammanlagt 37 utlåtanden kom in från olika aktörer inom statsförvaltningen och från olika sammanslutningar, forskningsinstitut och intresseorganisationer. Strävan har varit att ta hänsyn till kommentarerna och synpunkterna i tillämplig utsträckning.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om vattenvårdsförvaltningen

1 §. *Syfte.* Paragrafen innehåller bestämmelser om de åtgärder som behövs för vattenvårdsförvaltningen, om de allmänna målen för vattenvårdsförvaltningen och om sådant som ska beaktas vid vattenvårdsförvaltningen.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ska kompletteras med nödvändiga tillägg om havsvårdsförvaltningen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om havsvårdsförvaltningen och därmed sammanhängande utredningsarbete, om samarbete och deltagande inom havsförvaltningsområdet, om internationellt samarbete i fråga om havsvården samt om havsvårdens allmänna mål att skydda, förbättra och återställa Östersjön så att dess sta-

tus inte försämras och så att dess status är åtminstone god.

Till paragrafens 1 mom. fogas dessutom en mening enligt vilken planeringen av vattenvarlden och havsvården utförs och verkställs genom samordning och sammanfallande målsättningar. Syftet med tillägget är att undvika att ett överlappande planeringssystem inrättas.

Det föreslås också att ett nytt 3 mom. ska fogas till paragrafen, enligt vilket man vid havsvårdsförvaltningen ska tillämpa ekosystemansatsen på belastningarna och påverkan på den marina miljön till följd av mänsklig verksamhet. Tillämpningen av ekosystemansatsen inom havsvårdsförvaltningen möjliggör en hållbar användning av marina varor och tjänster såsom fiske, vattenodling och sjöfart utan att uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön eller de marina ekosystemens förmåga att reagera på förändringar orsakade av mänsklig verksamhet äventyras.

Genom de föreslagna tilläggen och kompletteringarna fullgörs åläggandena i artikel 1, 2 och 4 i direktivet.

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras centrala begrepp med anknytning till tillämpningen av lagen. Enligt förslaget infogas nya och för havsvårdsförvaltningen centrala definitioner avseende havsvatten, marina ekosystem och den marina miljöns tillstånd.

Dessutom kompletteras paragrafen så att till den fogas en definition av begreppet vatten i övergångszon, som Europeiska kommissionen tagit upp inom ramen för kontrollförfarandet i samband med genomförandet av ramdirektivet om vatten.

Till definitionen av ytvatten i 1 punkten och definitionen av ytvattenförekomst i 4 punkten fogas vatten i övergångszon i enlighet med artikel 2.1 och 2.10 i ramdirektivet om vatten.

Med vatten i övergångszon avses i enlighet med artikel 2.6 i ramdirektivet om vatten områden i närheten av en å- eller älvmyrning som delvis är av salthaltig karaktär men som på ett väsentligt sätt också påverkas av söt-vattenströmmar.

Med havsvatten avses vatten, havsbotten och underliggande jordlager från strandlinjen till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon. Vid planeringen av havsvården bör de mål och åtgärder som ingår i vattenvårdsplaneringen i kustområdena beaktas och samordnas. Kustvatten är en oskiljaktig del av havsområdet och påverkas av de konsekvenser som människans verksamhet på land har för havsområdena. För att säkra en effektiv och helhetsbetonad kontroll av konsekvenserna omfattas kustvatten av två planeringssystem. Genom att samordna dem kan överlappande arbete undvikas.

Med marina ekosystem avses den helhet som utgörs av marina organismsamhällen och deras livsmiljöer, antingen i ett visst havsområde såsom Bottenviken eller Skärgårdshavet eller klassificerade enligt naturvetenskapliga egenskaper såsom rev, bottenekosystem eller pelagiska ekosystem. Den marina miljön utgörs av marina ekosystem med organismer vars struktur, ömsesidiga relationer, växelverkan med livsmiljön samt

livsmiljöns naturliga egenskaper tillsammans bestämmer den marina miljöns status. Marina ekosystem är av naturen gränsöverskridande och därmed är det internationella samarbetet av stor betydelse för havsvårdsförvaltningen.

Inom havsvården tillämpas ekosystemansatsen. Enligt ekosystemansatsen uppställs mål för den marina miljöns status, och statusen och förändringarna i den följs för att mäta hur väl människans påverkan på den marina miljön hanteras. Vid bedömning av den marina miljöns tillstånd beaktas de marina ekosystemens struktur, funktion och processer, naturliga geomorfologiska, geografiska, biologiska, geologiska och klimatiska faktorer samt fysikaliska, akustiska och kemiska förhållanden som är naturligt orsakade eller som beror på mänsklig verksamhet inom eller utanför det berörda havsområdet. Biologiska faktorer är till exempel organismernas, inklusive fiskbeståndens, struktur, mångfald och ömsesidiga växelverkan. Till de geomorfologiska, geografiska och geologiska faktorerna hör bland annat havsbottens och strandlinjens topografi och geologiska egenskaper. Vattnets rörelser, halterna av näringsämnen och skadliga ämnen samt undervattensbuller är naturliga omständigheter eller omständigheter orsakade av mänsklig verksamhet vilka ska beaktas.

Med de föreslagna tilläggen fogas den centrala terminologin för havsförvaltningsplanen från artikel 3 i direktivet till lagen om vattenvårdsförvaltningen.

4 §. Myndigheter. Paragrafen innehåller bestämmelser om de myndigheter som ansvarar för fullgörandet av uppgifter i anslutning till att leda och övervaka verkställigheten av lagen.

Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 3 mom., som reglerar samarbetet med staterna i Östersjöns avrinningsområde i fråga om planeringen av havsvården. Vid planeringen av havsvården ansvarar miljöministeriet för samarbetet med staterna i Östersjöns avrinningsområde. Finlands miljöcentral, respektive närings-, trafik- och miljöcentral samt andra behöriga myndigheter deltar i samarbetet inom det egna verksamhetsområdet.

Till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket Finlands miljöcentral, Meteorolo-

giska institutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Forststyrelsen samt närings-, trafik- och miljöcentralerna ansvarar för övervakningsuppgifter och andra uppgifter gällande havsvården inom sina verksamhetsområden.

I och med de nya föreslagna momenten ändras momentens ordningsföljd, så att det nuvarande 3 mom. flyttas och blir ett nytt 5 mom. i slutet av paragrafen. I paragrafens sista moment införs ett tillägg som gäller andra statliga och kommunala myndigheter som deltar i havsvårdsförvaltningen inom havsvattnen och som inte anges särskilt i 3 och 4 mom.. Sådana instanser är till exempel Trafikverket, som inom sitt verksamhetsområde ansvarar för uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av denna lag vid planering, konstruktion och underhåll av vattenleder, Livsmedelssäkerhetsverket Evira, som ansvarar för att fisk och skaldjur som säljs som livsmedel stämmer överens med reglerna samt för provtagning och analys i anslutning till detta, och Geologiska forskningscentralen GTK, som ansvarar för undersökning av förhållandena på havsbotten och i de underliggande jordlagren.

Genom de föreslagna tilläggen fullgörs skyldigheten enligt artikel 7 i direktivet att utse myndigheter som ansvarar för havsvårdsförvaltningen.

5 §. Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter. Paragrafen innehåller bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter inom vattenförvaltningsområdena.

Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 2 mom., där de uppgifter som hör till närings-, trafik- och miljöcentralerna i anslutning till havsvårdsförvaltningen inom deras verksamhetsområden anges. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska delta i uppgörandet av en inledande bedömning av den marina miljös särdrag och den marina miljös tillstånd, som samordnas av Finlands miljöcentral, göra nödvändiga utredningar på sina verksamhetsområden för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön och ställa upp miljömål och därtill hörande deskriptorer, delta i uppgörandet av ett program för övervakning av Östersjöns tillstånd, som samordnas av Finlands miljöcentral, och ordna övervakningen av kustvattnen, bereda havsförvaltningsplanen

och dess åtgärdsprogram, och sköta andra uppgifter som fastställs av miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet i fråga om havsvårdsförvaltningen.

I det nya 3 mom., det vill säga det tidigare 2 mom., införs en hänvisning till Finlands miljöcentralens skyldighet att ansvara för beredningen av havsförvaltningsplanens övervakningsprogram och att ge närings-, trafik- och miljöcentralerna sakkunnighjälp i de uppgifter i anslutning till planeringen av havsvården som beskrivs i 1 och 2 mom. i paragrafen.

Genom de föreslagna tilläggen fullgörs skyldigheten enligt artikel 7 i direktivet.

11 §. Förvaltningsplan. I paragrafen införs ett nytt 2 mom. med bestämmelser om att den havsförvaltningsplan som avses i det nya 4 a kap. som fogas till lagen ska beaktas vid upprättandet av förvaltningsplanen. Med tillägget strävar man efter att säkerställa samordning av vattenvården och havsvården och att undvika överlappande planeringsarbete.

På grund av tillägget av det nya 2 mom. flyttas paragrafens 2 mom. och blir 3 mom. och detta moment ändras så att i fråga om den miljörapport som ska läggas fram som en del av förvaltningsplanen gäller vad som föreskrivs om den i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). När den gällande lagen utfärdades hänvisades det till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/4/EG, som sedan dess har genomförts genom ovan nämnda lag.

12 §. Åtgärdsprogram. Till 1 mom. fogas i enlighet med artikel 11.1 i ramdirektivet om vatten en mera omfattande hänvisning till utredningar som gjorts. Inom ramen för kontrollförfarandet i fråga om ramdirektivet om vatten har kommissionen påpekat att det i bestämmelsen utöver ekonomiska analyser också bör hänvisas till de karakteriseringar av vattnen och de utredningar av den mänskliga verksamhetens inverkan på vattnen som nämns i 5 §. Paragrafen kompletteras till denna del på det sätt som kommissionen önskat.

Till paragrafen fogas också ett nytt 3 mom. I det klarläggs förhållandet mellan de grundläggande åtgärder och kompletterande åtgär-

der inom vattenvården som avses i 2 mom. Åtgärdsprogrammet ska innehålla uppgifter om kompletterande åtgärder i den utsträckning som är nödvändig för att de miljömål som avses i 4 kap. ska nås. Också denna ändring grundar sig på frågan om huruvida den nationella lagstiftningen är tillräckligt exakt och noggrann, som kommissionen tog upp inom ramen för kontrollförfarandet.

4 a kap. Havsvårdsförvaltningen och havsförvaltningsplan

Det föreslås att ett nytt kapitel om havsvårdsförvaltningen och om en havsförvaltningsplan fogas till lagen. Kapitlet ska innehålla bestämmelser om åtgärder som behövs för havsvårdsförvaltningen, syftet med havsförvaltningsplanen, dess beredning, miljömål och undantag vid uppnåendet av miljömålen. Kapitlet ska dessutom innehålla bestämmelser om det centrala innehållet och åtgärderna i det åtgärdsprogram som hör till havsförvaltningsplanen, möjligheten för medlemsstaterna i Östersjöområdet att inleda tidigare lagda åtgärder, program för övervakning av havsförvaltningsplanen, internationellt samarbete, kontroll av, deltagande i och information om havsförvaltningsplanen samt om närmare bestämmelser som ska utfärdas genom förordning.

Genom de föreslagna bestämmelserna genomförs artiklarna 5–6, 8–11, 13–14, 17 och 19 i direktivet.

26 a §. Havsvårdsförvaltningen. Enligt 1 mom. upprättas en havsförvaltningsplan för Finlands territorialvatten och ekonomiska zon. För upprättandet ansvarar miljöministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet samt kommunikationsministeriet. Miljöministeriet ansvarar för upprättandet av havsförvaltningsplanen och samordnar beredningen av denna. Den regionala beredningen av havsförvaltningsplanen sker vid respektive NTM-central under handledning av miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet, med avsikt att i tillämpliga delar utnyttja indelningen i vattenförvaltningsområden. Enligt förslaget ska bestämmelser om de NTM-centraler som samordnar planeringen utfärdas särskilt genom förordning.

Enligt 2 mom. ska havsvattens naturvetenskapliga särdrag beaktas i beredningen av havsförvaltningsplanen. Kvalitativa deskriptorer och en vägledande förteckning av särdragen har utfärdats i bilagorna I och III till direktivet och för bedömningen av dessa utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Vid beredningen av havsförvaltningsplanen ska dessutom de vattenförvaltningsområden som bildats med stöd av statsrådets förordning (1303/2004) och förvaltningsplaner för kustvatten samt förvaltningsplanen för landskapet Åland utnyttjas i tillämpliga delar.

Planeringen av havsvården ska beredas regionalt vid NTM-centralerna och planeringen ska samordnas för de olika havsområdenas del. För att undvika överlappningar ska även havsförvaltningsplanen och förvaltningsplanerna, som gäller parallellt, samordnas särskilt i fråga om åtgärder gällande kustvatten. Således ska 3 mom. innehålla bestämmelser om att respektive närings-, trafik- och miljöcentral i samarbete med miljöministeriet ansvarar för samordningen av den regionala havsvårdsförvaltningen samt av den regionala havsvården och vattenvården. Enligt förslaget ska bestämmelser om de samordnande närings-, trafik- och miljöcentralerna utfärdas särskilt genom förordning av statsrådet.

Enligt 4 mom. ska havsförvaltningsplanen hållas uppdaterad och ses över vart sjätte år efter att den upprättats. När havsförvaltningsplanen ses över ska samordningen skötas på samma sätt som vid upprättandet av havsförvaltningsplanen.

I 5 mom. ska ingå bestämmelser om begränsningen av tillämpningsområdet gällande den verksamhet som fastställs i det nya 4 a kap. som ska fogas till lagen. Lagen ska inte tillämpas på verksamhet vars enda syfte är försvar eller nationell säkerhet. Momentet ska dock innehålla bestämmelser om att också verksamhet i anslutning till försvar och nationell säkerhet ska samordnas med målen för havsvården.

26 b §. Havsförvaltningsplan. I havsförvaltningsplanen ska redogöras för åtgärder vars syfte är att skydda och bevara havsmiljön samt förhindra en försämring av havets tillstånd. Med hjälp av planen ska man om möjligt trygga och återställa havets ekosys-

tem på sådana områden där de har påverkats negativt, så att en god miljöstatus i den marina miljön kan uppnås senast år 2020.

Med åtgärder som grundar sig på planeringen förhindras och minskas utsläpp i den marina miljön, i syfte att gradvis eliminera föroreningar i havet, för att trygga havets biologiska mångfald och för att det inte ska finnas någon betydande inverkan på eller betydande risk för de marina ekosystemen, människors hälsa eller ett legitimt utnyttjande av haven.

Havsförvaltningsplanen ska innehålla en miljörapport i enlighet med lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). Bestämmelser om miljörapporten och den informationsskyldighet som gäller myndigheter och inrättningar som tillhandahåller offentliga tjänster finns i 11 § 2 och 3 mom.

26 c §. *Inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd och fastställande av vad som avses med en god miljöstatus.* För havsförvaltningsplanen ska en inledande bedömning av den marina miljöns nuvarande tillstånd utföras med beaktande av havsvattens grundläggande egenskaper och förhållanden. Dessutom ska de viktigaste faktorerna som påverkar havet beaktas vid bedömningen. En ekonomisk och social bedömning ska utföras gällande utnyttjandet av vattnet och de kostnader som församlingen av havets tillstånd för med sig samt av de kostnader som skulle uppstå om de nödvändiga åtgärderna inte inleddes. I bedömningen ska tillämpningen av övrig lagstiftning och särskilt förvaltningsplanerna beaktas samt även utredningar som gjorts inom ramen för annat internationellt samarbete kring marint skydd.

En god marin miljöstatus och dess särdrag fastställs på grundval av kvalitativa deskriptorer som bestäms separat genom förordning. Vid fastställandet av en god miljöstatus och dess särdrag ska också belastning och påverkan på havsområdet till följd av mänsklig verksamhet beaktas utifrån vägledande grundläggande förhållanden som bestäms separat genom förordning. Den marina miljön har god status när havet är ekologiskt variationsrikt samt rent, friskt och produktivt utifrån sina inneboende förutsättningar och när biotans olika delar fungerar i jämvikt tack

vare gynnsamma oorganiska miljöförhållanden samtidigt som den bevarar sin återhämtningsförmåga mot miljöförändringar framkallade av mänsklig verksamhet. Antropogena utsläpp av ämnen och energi i den marina miljön får inte ge upphov till föroreningseffekter. Marina arter och livsmiljöer ska också skyddas i tillräcklig utsträckning och förlust av biologisk mångfald framkallad av människan ska förhindras. Användningen av den marina miljön ska ske i en utsträckning som är hållbar och därigenom trygga möjligheten till användning och verksamhet för nuvarande och framtida generationer.

Med förorening av den marina miljön avses direkt eller indirekt tillförsel av ämnen eller energi, inklusive undervattensbuller, till den marina miljön på grund av mänskliga aktiviteter, vilket leder till eller sannolikt leder till negativa effekter, exempelvis skador på levande resurser och marina ekosystem, inbegripet minskad biologisk mångfald, folkhälsoresurser, hinder för marina verksamheter, inklusive fiske, turism, rekreation och annat legitimt nyttjande av haven, försämrad kvalitet för användning av havsvatten och minskade upplevelsevärden eller rent allmänt försämrad hållbar användning av marina varor och tjänster.

26 d §. *Miljömål vid planeringen av havsvården.* Omfattande miljömål ska ställas upp för havsvattnen utifrån den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd. Dessutom ska betydande gränsöverskridande inverkan och gränsöverskridande egenskaper beaktas och hänsyn tas till överensstämmelsen med tidigare uppställda miljömål i nationella och internationella avtal samt i Europeiska unionens avtal när miljömålen ställs upp och de egenskaper som beskriver dessa fastställs, samt när belastningar och konsekvenser fastställs. Närmare bestämmelser om miljömålen utfärdas genom förordning.

26 e §. *Undantag från miljömålen för havsvården.* I paragrafen anges de orsaker på basis av vilka man i de specificerade fallen kan avvika från miljömålen i havsförvaltningsplanen eller från att i alla avseenden uppnå en god miljöstatus i den marina miljön. I direktivet presenteras uttömmande de situationer eller omständigheter på vilka undantag kan tillämpas. I paragrafen specificer-

ras de skäl som tillåter undantag från målen. Undantag gäller situationer där 1) Finland inte ansvarar för åtgärder eller brist på åtgärder som behövs för att uppnå målen, 2) målen inte uppnås på grund av naturliga orsaker, 3) målen inte kan uppnås på grund av force majeure eller 4) målen inte kan uppnås på grund av förändringar eller modifieringar av havsvattens fysiska förhållanden till följd av ett tvingande allmänintresse som uppväger den negativa miljöpåverkan, inbegripet all gränsöverskridande inverkan. Förändringar eller modifieringar av havsvattens fysiska förhållanden får emellertid inte varaktigt omöjliggöra eller äventyra uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön på Finlands eller andra Östersjöländers havsvatten.

I 2 mom. ska ingå bestämmelser om att man kan avvika från den tidtabell som satts upp för uppnåendet av miljömålen eller en god miljöstatus i den marina miljön i specificerade fall, om detta beror på naturliga förhållanden som inte tillåter en förbättring av havsvattens tillstånd i enlighet med tidtabellen i havsförvaltningsplanen.

I 3 mom. ska ingå bestämmelser om att undantagen ska specificeras i åtgärdsprogrammet och att de konsekvenser som undantagen orsakar andra Östersjöländer ska beaktas i åtgärdsprogrammet.

I paragrafens sista moment ska ingå bestämmelser om att nödvändiga åtgärder ska vidtas oberoende av undantagen för att uppnå de marina miljömålen och förhindra att den marina miljöstatusen fortsätter att försämrans samt motverka negativ påverkan på havsvattnen i havsområdet eller andra länder i Östersjöområdet. Sådana åtgärder som syftar till att motverka påverkan till följd av undantagen ska i mån av möjlighet inkluderas i havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram.

26 f §. Havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram. I paragrafen föreskrivs om syftet med havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram för att uppnå de miljömål som satts upp i havsförvaltningsplanen, dock med beaktande av åtgärdernas kostnadseffektivitet och tekniska genomförbarhet. Åtgärdsprogrammet kan uppgöras så att det gäller en eller flera havsdelar och i programmet ska åtgärdernas påverkan granskas också i det havsområde som ligger utanför Finlands ekonomiska zon.

Vid beredningen av åtgärdsprogrammen kan man i tillämpliga delar utnyttja de vattenförvaltningsområden som är avsedda för planering av vattenvården samt planeringssystemet för vattenvården. Dessutom ska förvaltningsplanernas åtgärdsprogram och havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram samordnas för att förenhetliga åtgärderna och undvika överlappningar.

I 2 mom. ska ingå bestämmelser om att det i åtgärdsprogrammet ska fastställas de åtgärder som behövs för att uppnå och bevara en god miljöstatus i den marina miljön. Närmare bestämmelser om deskriptorer för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus, samt närmare bestämmelser om egenskaper, belastningar och påverkan utfärdas genom förordning.

I paragrafens sista moment föreskrivs om skyldigheten att i åtgärdsprogrammet inkludera regionala skyddsåtgärder som ska främja enhetliga och representativa nätverk i de marina skyddsområdena. Marina skyddsområden inom Finlands territorialvatten och ekonomiska zon är till exempel marina skyddsområden som hör till Natura 2000-nätverket eller konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö (HELCOM).

26 g §. Tidigareläggning av åtgärder. Om havets tillstånd är så kritiskt att de utsatta tidsfristerna för de åtgärder som fastställs i lagstiftningen eller i internationella avtal inte är tillräckliga för att förbättra havets tillstånd och det krävs mer omedelbara insatser, ska de medlemsstater i Europeiska unionen som gränsar till samma havsområde inleda gemensamma åtgärder med en mer brådskande tidtabell än den tidtabell för att uppnå en god miljöstatus i den marina miljön senast år 2020 som satts upp i direktivet. Medlemsstaterna kan tillsammans utforma en särskild åtgärdsplan i enlighet med havsförvaltningsplanen. I åtgärdsplanen tidigareläggs åtgärdsprogrammet och möjligheten till striktare skyddsåtgärder fastställs. De gemensamma åtgärderna får emellertid inte utgöra ett hinder för att en god miljöstatus i den marina miljön uppnås eller upprätthålls i ett annat havsområde eller i ett delområde till detta. Medlemsstaterna ska tillsammans underrätta kommissionen om den nya överenskomna tidsplanen och följa den. Kommissionen kan

vid behov bilda ett pilotområde av det aktuella området.

26 h §. Havsförvaltningsplanens övervakningsprogram. För en fortlöpande bedömning av den marina miljös tillstånd bör ett eller flera övervakningsprogram utarbetas och verkställas utifrån den inledande bedömningen av den marina miljös tillstånd. Övervakningsprogrammet ska utarbetas i enlighet med de krav som bestäms separat genom förordning samt på basis av en bedömning av de vägledande grundläggande förhållandena, belastningarna och konsekvenserna och med beaktande av de uppställda miljömålen. Övervakningsprogrammet ska samordnas med övervakningsprogrammen för kustområdena i förvaltningsprogrammen för att uppnå miljömålen och undvika överlappande arbete. Övervakningsprogrammet ska också överensstämja med andra övervakningsprogram som ska följas i samma havsområde. Medlemsstater i Europeiska unionen som delar ett havsområde med varandra ska utarbeta enhetliga övervakningsprogram med beaktande av betydande gränsöverskridande inverkan och gränsöverskridande egenskaper.

26 i §. Internationellt samarbete. Vid planeringen och verkställandet av havsvården ska det på alla vis strävas efter att använda existerande internationella samarbetsformer, i synnerhet samarbete och strukturer gällande havsområdet i enlighet med den internationella konventionen om marint skydd. Dessutom bör åtgärderna i mån av möjlighet samordnas med icke-EU-länderna i havsområdet. Program och åtgärder för det gemensamma havsområdet utarbetade inom ramen för internationella avtal ska följas och utnyttjas. Den mest betydande av dessa åtgärder är verkställandet av aktionsplanen för Östersjön (Baltic Sea Action Plan) som godkänts inom ramen för konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö (HELCOM). Dessutom bör samarbete och samordning genomföras efter behov med andra länder, även inlandsstater, som ligger inom havsområdets avrinningsområde.

26 j §. Deltagande och information. Enligt 1 mom. ska miljöministeriet i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralerna ge de berörda parterna möjlighet att effektivt delta i beredningen av havsförvaltningsplanen och

att ta del av havsförvaltningsplanens beredningsunderlag och bakgrundshandlingarna till detta, samt bereda dem tillfälle att framföra sina åsikter om dessa skriftligt eller elektroniskt. På beredningsunderlagens och deras bakgrundshandlingars offentlighet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I 2 mom. föreskrivs om befintliga förvaltningsorgans och strukturers deltagande i beredningen av havsförvaltningsplanen. Sådana förvaltningsorgan och strukturer är regionala havskonventioner, vetenskapliga rådgivande organ, regionala rådgivande nämnder och landskapsförbund.

I 3 mom. föreskrivs om havsförvaltningsplanens delar och uppdateringarna av dessa. Sammandrag ska publiceras av havsförvaltningsplanens delar och av uppdateringarna och allmänheten ska beredas möjlighet att framföra synpunkter om dem. Sådana delar av havsförvaltningsplanen är en inledande bedömning av den marina miljön, fastställande av vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön, havsförvaltningsplanens miljömål, havsförvaltningsplanens övervakningsprogram samt havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram.

I paragrafens sista moment ska ingå bestämmelser om skyldigheten att i mån av möjlighet samordna och genomföra samarbete, deltagande och information i anslutning till beredningen av havsförvaltningsplanen med motsvarande uppgifter för förvaltningsplanen, om vilka föreskrivs i 3 kap. i lagen.

26 k §. Godkännande av havsförvaltningsplanen samt ändringssökande. I 1 mom. ska ingå bestämmelser om att statsrådet ska godkänna havsförvaltningsplanen och om att förfarandet i fråga om godkännande och anslag av förvaltningsplaner i 17 § ska iakttas i tillämpliga delar vid godkännandet. I Finland ska en havsförvaltningsplan upprättas för hela havsområdet och planen ska indirekt gälla flera olika förvaltningsområden. Därför är det motiverat att statsrådet godkänner havsförvaltningsplanen vid ett allmänt sammanträde. Miljöministeriet offentliggör den godkända havsförvaltningsplanen elektroniskt. Den godkända havsförvaltningsplanen ska sändas till Europeiska kommissionen.

I 2 mom. ska ingå bestämmelser om att förvaltningsprocesslagen ska tillämpas på ändringsökande, på motsvarande sätt som anges i fråga om förvaltningsplanen i 18 §. Besvär får anföras på den grund att beslutet är lagstridigt. Besvaren bör främst grundas på att det i beredningen av havsförvaltningsplanen har skett ett fel i förfarandet eller att planen inte innehåller de omständigheter som förutsätts i lag eller förordning. Besvär rätt har den på vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet kan inverka.

26 1 §. *Statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen.* I paragrafen föreskrivs om bemyndigandet att utfärda förordning med avseende på hela kapitlet i fråga om närmare bestämmelser om havsvårdsförvaltningen och beredningen av havsförvaltningsplanen. Genom förordning kan således föreskrivas om 1) deskriptorer för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön, 2) analys av den marina miljöns nuvarande tillstånd och om vägledande grundläggande förhållanden, belastning och påverkan som ska användas i analysen, 3) egenskaper som ska beaktas vid uppställandet av miljömålen, 4) uppgifter som behövs i programmet för övervakning av den marina miljöns tillstånd, 5) åtgärder som ska beaktas i åtgärdsprogrammet, 6) de närings-, trafik- och miljöcentraler som samordnar planeringen av havsvården och om andra myndighetsuppgifter, 7) beredningen av havsförvaltningsplanen och åtgärdsprogrammet och dess tidsfrister samt om samarbete i anslutning till beredningen och 8) deltagandet i beredningen av havsförvaltningsplanen och information i anslutning till detta. Bestämmelserna i 1–5 punkten gäller uppgifterna enligt bilagorna I, III–VI till ramdirektivet om en marin strategi.

28 §. *Beaktande av förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen.* Vid sidan av statliga och kommunala myndigheters allmänna skyldighet att i tillämpliga delar i sin verksamhet beakta förvaltningsplanerna införs i paragrafen också en allmän skyldighet att beakta den havsförvaltningsplan som godkänns enligt 26 k § och den särskilda åtgärdsplan som avses i 26 g §. Bestämmelser om beaktandet av havsförvaltningsplanen finns annanstans i lag. Propositionen innehåller för-

slag till ändringar av bestämmelserna om prövning av tillstånd enligt miljöskyddslagen, vattenlagen och havsskyddslagen. För havsförvaltningsplanens del blir tillämpningen av bestämmelsen aktuell när den första havsförvaltningsplanen har godkänts av statsrådet.

Likaså införs i paragrafens 2 mom. ett motsvarande tillägg om beaktandet av havsförvaltningsplanen, så att det som bestäms annanstans i lag ska iakttas.

1.2 Miljöskyddslagen

19 §. *Kommunala miljöskyddsföreskrifter.* Enligt förslaget ändras 2 mom. 7 punkten så att kommunen kan utfärda miljöskyddsföreskrifter också om föreskrifterna är nödvändiga för att genomföra havsförvaltningsplanen.

46 §. *Kontrollvillkor.* I 2 mom. införs en bestämmelse om kontroll av påverkan på havet.

50 §. *Inverkan på vissa planer och program.* I 2 mom. införs en bestämmelse enligt vilken det som fastställts i havsförvaltningsplanen rörande de omständigheter som berör den marina miljöns tillstånd och användning inom projektets influensområde ska beaktas vid bedömningen av förorenings betydelse.

52 §. *Tillståndsbeslutets innehåll.* I 3 mom. införs en bestämmelse enligt vilken det av tillståndsbeslutet ska framgå hur havsförvaltningsplanen har beaktats i beslutet.

55 §. *Tillståndets giltighet och justering.* I 2 mom. ska ingå en bestämmelse enligt vilken havsförvaltningsplanen och dess åtgärdsprogram ska beaktas vid prövningen av villkor om justering eller av tidsbegränsning av tillstånd.

92 §. *Rätt att anhängiggöra ärenden.* I 2 mom. ska ingå en bestämmelse enligt vilken NTM-centralen kan inleda ett ärende som gäller utfärdande av en miljöskydds-föreskrift som avses i 19 § 2 mom. 7 punkten, om kommunen inte har meddelat någon föreskrift om detta och en sådan föreskrift anses utgöra ett viktigt styrmedel i havsförvaltningsplanen med tanke på den marina miljöns tillstånd.

1.3 Vattenlagen

2 kap. Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

11 a §. Enligt förslaget ska i paragrafen ingå en bestämmelse enligt vilken hänsyn också ska tas till de omständigheter som berör den marina miljös tillstånd inom projektets influensområde enligt vad som har angetts i havsförvaltningsplanen, vid bedömningen av den nytta, skada och olägenhet som byggandet medför.

14 a §. Det föreslås att det i paragrafen ska ingå en bestämmelse enligt vilken hänsyn ska tas till det övervakningsprogram som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och annan övervakningsplikt som gäller projektets influensområde, när tillståndshavaren åläggs kontrollskyldighet.

16 kap. Handläggning av ansökningsärenden i regionförvaltningsverket

23 a §. Enligt förslaget ska i paragrafen ingå en bestämmelse enligt vilken det av tillståndsbeslutet ska framgå på vilket sätt havsförvaltningsplanen har beaktats i beslutet.

1.4 Lagen om Finlands ekonomiska zon

3 §. *Lagstiftning som skall tillämpas på miljöskydd och vattenbyggande.* Enligt förslaget ska i 1 mom. ingå en bestämmelse, enligt vilken det som föreskrivs i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska gälla i den ekonomiska zonen.

1.5 Havsskyddslagen

11 a §. *Beaktande av havsförvaltningsplan.* För att uppnå en god status i havet ska havsförvaltningsplanen genomföras också i havsområdet utanför den ekonomiska zonen. Således föreslås att det i havsskyddslagen, som tillämpas på verksamhet utanför Finlands ekonomiska zon, ska ingå en bestämmelse om beaktandet av havsförvaltningsplanen.

Enligt 1 § i havsskyddslagen är det förbjudet att förorena havet. Finska medborgare el-

ler finländska samfund får således inte utanför Finlands ekonomiska zon vidta åtgärder som kan orsaka förorening i havet. Enligt 9 § får muddermassa inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral deponeras utanför Finlands ekonomiska zon. Enligt 10 § får finska medborgare eller finländska samfund inte utan tillstånd av Finlands miljöcentral bygga konstruktioner i öppna havet utanför Finlands ekonomiska zon. Enligt 11 § ska för finländska fartyg eller havstekniska enheter inhämtas tillstånd av Finlands miljöcentral för prospektering efter och utvinning av olja eller gas och därmed förbundna aktiviteter och för annat utnyttjande av havsbotten utanför Finlands ekonomiska zon, om tillstånd för verksamheten i fråga inte har utfärdats av en annan behörig stat.

För att upprätthålla eller uppnå en god status i havet upprättas en havsförvaltningsplan för Finlands territorialvatten och ekonomiska zon. Havsförvaltningsplanen ska beaktas också i det öppna havet utanför Finlands jurisdiktion. Således föreslås att det i lagen införs en ny 11 a §, enligt vilken Finlands miljöcentral i tillståndsprövningen i tillämpliga delar ska beakta vad som anges i havsförvaltningsplanen om de omständigheter som berör havets tillstånd och användning inom verksamhetens influensområde.

1.6 Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

7 §. *Begränsning av tillämpningsområdet och förhållande till annan lagstiftning.* Enligt förslaget ska i 2 mom. ingå en hänvisning till den miljörapport som ska läggas fram som en del av upprättandet av havsförvaltningsplanen och dess åtgärdsprogram.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om vattenvårdsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) lagens rubrik, 1 § 1 mom., 2 § 1, 4, 6 och 7 punkten, 4 § 3 mom., 5 § 2 mom., 11 § 2 mom., 12 § 1 mom. och 28 §, av dem 2 § 6 och 7 punkt sådana de lyder i lag 1833/2009, 5 § 2 mom. och 11 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1593/2009

fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 2 § sådan den lyder i lagen 1833/2009, nya 8—11 punkter, till 4 § sådan den lyder delvis i lagen 1593/2009 nya 3 och 4 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 5 mom., till 5 §, sådan den lyder i lag 1593/2009, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1593/2009, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. och det nuvarande 3 mom. blir 3—4 mom., till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 623/2010, ett nytt 3 mom. samt till lagen ett nytt 4 a kap. som följer:

Lag

om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen

1 §

Syfte

I denna lag föreskrivs om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och om därmed sammanhängande utredningsarbete, om samarbete och deltagande inom vattenförvaltnings- och havsförvaltningsområdena samt om internationellt samarbete i fråga om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen. De allmänna målen för vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen är att skydda, förbättra och återställa vattnen och Östersjön så att ytvattnens och grundvattnens eller Östersjöns status inte försämras samt att deras status är åtminstone god. Planeringen av vattenvården och havsvården utförs och verkställs genom samordning och sammanfallande målsättningar.

I fråga om havsvårdsförvaltningen tillämpas ekosystemansatsen för hanteringen av belastning och påverkan på den marina miljön till följd av mänsklig verksamhet, så att uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön eller de marina ekosystemens förmåga att reagera på förändringar orsakade av mänsklig verksamhet inte äventyras, samtidigt som en hållbar användning av marina varor och tjänster möjliggörs.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1)*ytvatten* vatten på markytan, kustvatten, vatten i övergångszon och territorialvatten,

4) *ytvattenförekomst* en avgränsad och betydande del av ytvatten, såsom en sjö, ett vattenmagasin, en bäck, å, älv eller kanal, en del av en bäck, å, älv eller kanal, vatten i övergångszon eller en kustvattensträcka,

6) *avrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker till havet via en sjö, bäck, å eller älv eller ett delta,

7) *delavrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker via en sjö, bäck, å eller älv till ett visst vattendrag,

8) *vatten i övergångszon* förekomst av ytvatten i närheten av en å- eller älvmyrning som delvis är av salthaltig karaktär till följd av närheten till kustvatten men som på ett väsentligt sätt påverkas av sötvattenströmmar,

9) *havsvatten* vatten, havsbotten och underliggande jordlager som ligger på havssidan av den baslinje som definieras i 3 punkten, ut till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon, samt kustvatten, dess havsbotten och dess underliggande jordlager till de delar särskilda aspekter av den marina miljöns miljöstatus inte fastställs i vattenvårdsförvaltningen,

10) *marina ekosystem* en helhet som utgörs av marina organismsamhällen och deras livsmiljöer,

11) *den marina miljöns tillstånd* det allmänna tillståndet för miljön i havsvatten, med beaktande av de ingående marina ekosystemens struktur, funktion och processer, naturliga geomorfologiska, geografiska, biologiska, geologiska och klimatiska faktorer samt fysikaliska, akustiska och kemiska förhållanden, inbegripet dem som är resultatet av mänskliga aktiviteter inom eller utanför det berörda området.

4 §

Myndigheter

Miljöministeriet ansvarar för samarbetet med andra stater i Östersjöns avrinningsområde vid planeringen av havsvården. Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt andra behöriga myndigheter

deltar i samarbetet inom det egna verksamhetsområdet.

Finlands miljöcentral, Meteorologiska institutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Forststyrelsen ansvarar för övervakningsuppgifter och andra uppgifter gällande havsvården inom sina verksamhetsområden.

De övriga statliga och kommunala myndigheterna inom vattenförvaltningsområdena och havsvattnen deltar inom sina verksamhetsområden i den vattenvårds- och havsvårdsförvaltning som avses i denna lag.

5 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna har till uppgift att inom havsvårdsförvaltningen inom sina verksamhetsområden

1) delta i uppgörandet av en inledande bedömning av den marina miljöns särdrag och den marina miljöns tillstånd som samordnas av Finlands miljöcentral,

2) göra nödvändiga utredningar för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön samt ställa upp miljömål och därtill hörande deskriptorer,

3) delta i uppgörandet av ett program för övervakning av Östersjöns tillstånd som samordnas av Finlands miljöcentral och ordna övervakningen av kustvattnen,

4) bereda havsförvaltningsplanen och dess åtgärdsprogram och fullgöra andra uppgifter som ålagts av miljöministeriet samt jord- och skogsbruksministeriet med avseende på havsvårdsförvaltningen.

Finlands miljöcentral ansvarar för beredningen av havsförvaltningsplanens övervakningsprogram och ger närings-, trafik- och miljöcentralerna sakkunnighjälp i de åligganden som nämns i fråga om de i 1 och 2 mom. nämnda uppgifterna, och för register över de uppgifter som avses i 1 mom. 4 punkten.

11 §

Förvaltningsplan

Vid upprättandet och översynen av förvaltningsplanen ska den havsförvaltningsplan som avses i 4 a kap. beaktas.

En miljörapport ska läggas fram som en del av förvaltningsplanen. I fråga om miljörapporten gäller vad som föreskrivs om den i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

12 §

Åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för uppnåendet av de miljömål som har ställts upp för vattenvården med beaktande av de karakteriseringar av vattnen, de utredningar av den mänskliga verksamhetens inverkan på vattnen och de ekonomiska analyser av vattenanvändningen som har gjorts. Åtgärdsprogrammet kan bestå av program för ett eller flera avrinningsområden. Åtgärdsprogrammet behandlas som en del av förvaltningsplanen.

Kompletterande åtgärder inom vattenvården är åtgärder som utöver de grundläggande åtgärderna är nödvändiga för uppnåendet av de miljömål som avses i 4 kap.

4 a kap

Havsvårdsförvaltningen

26 a §

Havsvårdsförvaltningen

För havsvårdsförvaltningen ska miljöministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet samt kommunikationsmini-

steriet upprätta en havsförvaltningsplan för Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Havsförvaltningsplanen ska beredas med beaktande av havsvattens naturvetenskapliga särdrag samt med beaktande av de vattenförvaltningsområden som avses i denna lag och de förvaltningsplaner som avses i 11 § samt förvaltningsplanen för landskapet Åland.

För den regionala samordningen av havsvårdsförvaltningen samt för samordningen av havsvården och vattenvården ansvarar respektive närings-, trafik- och miljöcentral i samarbete med miljöministeriet. Bestämmelser om de samordnande närings-, trafik- och miljöcentralerna utfärdas särskilt.

Havsförvaltningsplanen ska ses över vart sjätte år.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på marin verksamhet vars enda syfte är försvar eller nationell säkerhet. Verksamheten ska emellertid samordnas med målen för havsvården.

26 b §

Havsförvaltningsplan

Havsförvaltningsplanen ska innehålla åtgärder för att skydda och bevara den marina miljön, förhindra att dess status försämras samt trygga och återställa de marina ekosystemen.

I havsförvaltningsplanen ska ingå åtgärder för att minska utsläppen i havet och förhindra och minska annan negativ påverkan på havet så att havets biologiska mångfald kan tryggas och så att de marina ekosystemen, människans hälsa och trivsel eller ett legitimt utnyttjande av havet inte utsätts för betydande risk.

En miljörapport ska läggas fram som en del av havsförvaltningsplanen. Bestämmelser om miljörapporten och den informationsskyldighet som gäller myndigheter och inrättningar som tillhandahåller offentliga tjänster finns i 11 § 2 och 3 mom..

26 c §

Inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd och fastställande av vad som avses med en god miljöstatus

I havsförvaltningsplanen ska ingå en inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd och i den ska beaktas

1) havsvattens grundläggande egenskaper och förhållanden,

2) de viktigaste belastningarna och påverkningarna på havet,

3) en ekonomisk och social analys av utnyttjandet av vattnen i fråga och av de kostnader som försämringen av den marina miljöns tillstånd medför, samt

4) utredningar som gjorts i förvaltningsplanerna och inom ramen för det internationella samarbetet kring marint skydd.

Utifrån den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd ska en god miljöstatus i den marina miljön definieras och den marina miljöns särdrag fastställas på grundval av kvalitativa deskriptorer som fastställs separat och med beaktande av den belastning och påverkan som mänsklig verksamhet orsakar den marina miljön. Den marina miljöstatusen är god när havet är ekologiskt variationsrikt och balanserat, dynamiskt samt rent, friskt och produktivt utifrån sina inneboende förutsättningar, och när användningen av den marina miljön befinner sig på en nivå som är hållbar och tryggar möjligheten till användning och verksamhet för nuvarande och framtida generationer.

26 d §

Miljömål vid planeringen av havsvården

Utifrån den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd, som ska ingå i havsförvaltningsplanen, ska omfattande miljömål ställas upp för att uppnå en god miljöstatus i havsvattnen.

Vid uppställandet av miljömålen och fastställandet av de egenskaper som beskriver dessa samt fastställandet av belastningar och påverkan ska dessutom betydande gränsöver-

skridande inverkan beaktas och hänsyn tas till överensstämmelsen med miljömål som ställs upp i nationella och internationella avtal samt i Europeiska unionens avtal.

26 e §

Undantag från miljömålen för havsvården

Det är möjligt att avvika från miljömålen i havsförvaltningsplanen eller från att i alla avseenden uppnå en god miljöstatus i den marina miljön i ett specificerat fall, om orsaken är

1) en åtgärd eller brist på åtgärder som inte beror på nationella åtgärder,

2) ett förhållande som orsakas av naturen,

3) ett förhållande som orsakas av force majeure,

4) åtgärder som beror på förändringar eller modifieringar av havsvattens fysiska förhållanden till följd av ett tvingande allmänintresse som uppväger den negativa miljöpåverkan, inbegripet all gränsöverskridande inverkan; i dessa fall bör det emellertid säkerställas att förändringarna eller modifieringarna av havsvattens fysiska förhållanden inte varaktigt omöjliggör eller äventyrar uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön på Finlands eller andra Östersjöländers havsvatten.

Dessutom är det i enskilda fall möjligt att avvika från den tidtabell som satts upp för uppnåendet av miljömålen eller en god miljöstatus i den marina miljön, om naturförhållandena inte tillåter en förbättring av havsvattens tillstånd inom denna tidtabell.

I åtgärdsprogrammet ska de undantag som avses i 1 och 2 mom. specificeras och konsekvenserna för andra Östersjöländer beaktas.

Oberoende av de undantag som avses i 1 och 2 mom. ska nödvändiga åtgärder vidtas i syfte att fortsätta strävan efter att uppnå miljömålen i havsförvaltningsplanen och förhindra att tillståndet för den marina miljön försämras ytterligare samt motverka negativ påverkan på havsvattnen i havsområdet eller andra länder i Östersjöområdet. Åtgärder

som gäller undantagen ska i mån av möjlighet inkluderas i åtgärdsprogrammet.

26 f §

Havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska upprätta ett åtgärdsprogram för uppnåendet av de miljömål som ställts upp i havsförvaltningsplanen, med beaktande av åtgärdernas kostnadseffektivitet och tekniska genomförbarhet. Åtgärdsprogrammet kan upprättas så att det gäller en eller flera delar av havsvattenen. I åtgärdsprogrammet ska åtgärdernas verkningar granskas också i det havsområde som ligger utanför Finlands ekonomiska zon.

I åtgärdsprogrammet ska de åtgärder fastställas som krävs för att uppnå och bevara en god miljöstatus i den marina miljön.

Åtgärdsprogrammet ska innefatta regionala skyddsåtgärder som ska främja enhetliga och representativa nätverk på de marina skyddsområdena.

26 g §

Tidigareläggning av åtgärder

Om Östersjöns tillstånd är så kritiskt att det förutsätter brådskande åtgärder, ska miljöministeriet vidta åtgärder för att inleda samarbete med Europeiska unionens andra medlemsstater i Östersjöområdet eller delta i samarbetet på initiativ av en annan medlemsstat i Östersjöområdet i avsikt att upprätta en särskild åtgärdsplan.

Åtgärdsplanen innehåller tidigareläggning av genomförandet av åtgärdsprogram för havsskydd samt vid behov striktare skyddsåtgärder för att förbättra havets tillstånd. Åtgärdsplanen får emellertid inte utgöra ett hinder för att en god miljöstatus i den marina miljön uppnås eller upprätthålls i ett annat havsområde eller i ett delområde till detta.

26 h §

Havsförvaltningsplanens övervakningsprogram

För en fortgående bedömning av den marina miljös tillstånd ska övervakningsprogram utarbetas och verkställas. Övervakningsprogrammen ska på ett ändamålsenligt sätt samordnas med övervakningen av den marina miljös tillstånd i andra stater i havsområdet samt med de övervakningsprogram som rör vattenförvaltningsområdenas kustområden.

26 i §

Internationellt samarbete

För att uppnå en god miljöstatus i den marina miljön ska man samarbeta med de medlemsstater i Europeiska unionen som delar Östersjön, för att säkerställa att havsförvaltningsplanernas mål och åtgärder är konsekventa och samordnade.

De åtgärder som är nödvändiga vid upprättandet och genomförandet av havsförvaltningsplanen ska i mån av möjlighet samordnas med de kuststater vid Östersjön som inte hör till Europeiska unionen och vid behov med inlandsstaterna i Östersjöns avrinningsområde.

26 j §

Deltagande och information

Miljöministeriet ska i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralerna ge alla de berörda parterna möjlighet att delta i beredningen av havsförvaltningsplanen och att ta del av havsförvaltningsplanens beredningsunderlag och bakgrundshandlingarna till detta. Parterna ska också beredas tillfälle att framföra sina åsikter om beredningsunderlaget skriftligt eller elektroniskt. Bestämmelser om beredningsunderlagens och bakgrundshandlingarnas offentlighet finns i lagen om

offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I beredningen av havsförvaltningsplanen ska befintliga förvaltningsorgan och strukturer, såsom regionala havskonventioner, vetenskapliga rådgivande organ och regionala rådgivande nämnder, delta i mån av möjlighet.

Sammandrag ska publiceras av följande delar av havsförvaltningsplanen eller av uppdateringarna av dessa och allmänheten och sammanslutningar ska beredas möjlighet att framföra synpunkter om dem:

- 1) inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd,
- 2) fastställande av vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön,
- 3) havsförvaltningsplanens miljömål,
- 4) havsförvaltningsplanens övervakningsprogram,
- 5) havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram.

Samarbete, deltagande och information i anslutning till beredningen av havsförvaltningsplanen ska i mån av möjlighet samordnas och genomföras med samarbete, deltagande och information i anslutning till planeringen av vattenvården som regleras i 14 och 15 §.

26 k §

Godkännande av havsförvaltningsplanen samt ändringssökande

Statsrådet godkänner havsförvaltningsplanen och den särskilda åtgärdsplan som avses i 26 g §. Vid godkännandet av planen ska det förfarande som anges i 17 § iakttas i tillämpliga delar.

I statsrådets beslut får ändring sökas i enlighet med 18 §.

26 l §

Statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) deskriptorer för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön och om definitionen av en god miljöstatus i den marina miljön,

2) vägledande grundläggande förhållanden, belastning och påverkan som ska användas i bedömningen av den marina miljöns nuvarande tillstånd,

3) egenskaper som ska beaktas vid uppställandet av miljömålen,

4) information som behövs i programmen för övervakning av den marina miljöns tillstånd,

5) åtgärder som ska beaktas i åtgärdsprogrammet,

6) Finlands miljöcentrals uppgifter i fråga om planeringen och övervakningen av havsvården, om de närings-, trafik- och miljöcentraler som samordnar planeringen av havsvården och om andra myndighetsuppgifter,

7) beredningen av havsförvaltningsplanen och åtgärdsprogrammet och dess tidsfrister samt om annat samarbete i anslutning till beredningen,

8) deltagandet i beredningen av havsförvaltningsplanen och information i anslutning till beredningen.

28 §

Beaktande av förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen

Statliga och kommunala myndigheter samt andra organ som sköter myndighetsuppgifter ska i tillämpliga delar i sin verksamhet beakta de förvaltningsplaner som statsrådet godkänner enligt 17 § samt den havsförvaltningsplan som godkänns enligt 26 k § och den särskilda åtgärdsplan som avses i 26 g §.

Beträffande beaktandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplanen iakttas dessutom vad som bestäms någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av miljöskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (86/2000) 19 § 2 mom. 7 punkten, 46 § 2 mom., 50 § 2 mom.,
 52 § 3 mom., 55 § 2 mom. och 92 § 2 mom.,
 sådana de lyder, 19 § 2 mom. 7 punkten, 46 § 2 mom. och 55 § 2 mom. i lag 1300/2004, 50 §
 2 mom. och 52 § 3 mom. sådana de lyder i lag 622/2010 samt 90 § 2 mom. sådant det lyder i
 lag 1590/2009 som följer:

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

 Föreskrifterna kan gälla

7) åtgärder för förbättrande av vattnens och den marina miljöns status som behövs enligt en förvaltningsplan eller havsförvaltningsplanen i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

46 §

Kontrollvillkor

 Det som har ansetts behövas för övervakningen i övervakningsprogram för vattnens eller den marina miljöns status som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen ska beaktas när villkor om kontrollen av verksamhetens påverkan på vattnen eller havet ges. Uppgifterna från kontrollen av verksamheten kan utnyttjas vid övervakningen och utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen.

50 §

Inverkan på vissa planer och program

 I tillståndet ska vid bedömning av betydande förorening enligt 42 § 1 mom. 2 punkten beaktas vad som har sagts om de omständigheter som berör vattnens och den marina miljöns status och användning inom projektets influensområde i den förvaltningsplan eller havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen. I tillståndet ska vid bedömning av lämpligheten av verksamhetens placering enligt 6 § 2 mom. samt vid meddelande av tillståndsvillkor som behövs för att förebygga olyckor enligt 43 § 3 mom. beaktas vad som har sagts om verksamhetens placeringsplats och influensområde i en riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningrisker (620/2010).

52 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på ett projekt, ska det framgå av tillståndsbeslutet hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av över-
svämningsrisker har beaktats.

55 §

Tillståndets giltighet och justering

I ett tillstånd som gäller tills vidare ska föreskrivas när en ansökan om justering av tillståndsvillkoren senast ska göras och vilka utredningar som då ska läggas fram, om inte en sådan föreskrift ska anses vara uppenbart onödig. Tillståndsvillkoren ska dock justeras regelbundet om tillståndet gäller tillståndspliktig verksamhet enligt rådets direktiv (96/61/EG) om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar. Vid prövningen av villkor om justering eller av tidsbegränsning av tillstånd ska förvaltnings-

planerna och havsförvaltningsplanen samt tillhörande åtgärdsprogram enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen beaktas. Av särskilda skäl kan en föreskrift om justering av tillståndsvillkoren tas in också i ett tillstånd som beviljas för viss tid. Den myndighet som har beviljat tillståndet ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan.

92 §

Rätt att anhängiggöra ärenden

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inleda ett ärende som gäller utfärdande av en miljöskyddsföreskrift som avses i 19 § 2 mom. 7 punkten, om kommunen inte har meddelat någon föreskrift om detta och om en sådan föreskrift har ansetts utgöra ett viktigt styrmedel med tanke på vattnens eller den marina miljös status i förvaltningsplanen eller havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen (264/1961) 2 kap. 11 a § och 14 a § 1 mom. och 16 kap. 23 a §,
sådana de lyder, 2 kap. 11 a § 1 mom. och 16 kap. 23 a § i lag 621/2010 samt 2 kap. 14 a § 1
mom. i lag 1301/2004 som följer:

2 kap.

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

11 a §

Vid bedömningen enligt 11 § i detta kapitel av den nytta, skada och olägenhet som byggandet medför ska hänsyn tas till de omständigheter som berör vattnens eller den marina miljöns status och användning inom projektets influensområde enligt vad som har angetts i den förvaltningsplan och den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004). Vid bedömningen ska dessutom hänsyn tas till vad som i den riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningrisker (620/2010) har angetts om översvämningriskerna inom projektets influensområde och målen för hanteringen av översvämningriskerna samt om de åtgärder som syftar till att uppnå målen.

14 a §

Tillståndshavaren ska vid behov i tillståndet åläggas att kontrollera hur projektet genomförs och dess inverkan (kontrollskyldighet). När kontrollskyldigheten åläggs ska

hänsyn tas till det övervakningsprogram som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och annan övervakningsplikt som gäller projektets influensområde.

16 kap.

Handläggning av ansökningsärenden i regionförvaltningsverket

23 a §

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska av regionförvaltningsverkets beslut framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanen enligt lagen om hantering av översvämningrisker har beaktats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om Finlands ekonomiska zon**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) 3 § 1 mom. som följer:

3 §

*Lagstiftning som skall tillämpas på miljö-
skydd och vattenbyggande*

havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och vattenlagen (264/1961) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

I den ekonomiska zonen gäller vad som föreskrivs i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), miljöskyddslagen (86/2000), lagen om vattenvårds- och

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av havsskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till havsskyddslagen (1415/1994) en ny 11 a § som följer:

11 a §

Beaktande av havsförvaltningsplan

Utöver vad som bestäms i 9–11 § ska Finlands miljöcentral i tillståndsprövningen i tillämpliga delar ta hänsyn till de omständigheter som berör havets tillstånd och använd-

ning inom verksamhetens influensområde enligt vad som anges i den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 7 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) 7 § 2 mom. som följer:

7 §

*Begränsning av tillämpningsområdet och
förhållande till annan lagstiftning*

Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid

Helsingfors den 21 december 2010

planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som ska göras vid utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplan samt tillhörande åtgärdsprogram finns i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Republikens President

TARJA HALONEN

Bostadsminister Jan Vapaavuori

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av lagen om vattenvårdsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) lagens rubric

ändras i lagen 1 § 1 mom., 2 § punkter 1 och 4, 4 § 3 mom., 5 § 2 mom., 11 § 2 mom. och 28 §, samt 5 § och 11 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1593/2009 samt 12 § 1 mom. sådan den lyder delvis i lag 623/2010, och

fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 2§ 1 mom. nya punkter 8-11, till 4 § nya 3 och 4 mom., varvid det förändrade 3 mom. blir 5 mom., till 5 § sådant det lyder i lagen 1593/2009 ett nytt 2 mom., varvid det nyvarande 2 mom. blir 3 mom., till 11§ sådant det delvis lyder i lagen 1593/2009 ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. och det förändrade 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 12 § ett nytt 3 mom. sådant det delvis lyder i lagen 623/2010 samt ett nytt 4 a kap. som följer:

Lag

om vatten- och havsvårdsförvaltningen

Gällande lydelse

1 §

Syfte

I denna lag föreskrivs om vattenvårdsförvaltningen och om därmed sammanhängande utredningsarbete, om samarbete och deltagande inom vattenförvaltningsområdena samt om internationellt samarbete i fråga om vattenvårdsförvaltningen. De allmänna målen för vattenvårdsförvaltningen är att skydda, förbättra och återställa vattnen så att ytvattens och grundvattnens status inte försämras samt att deras status är åtminstone god.

Föreslagen lydelse

1 §

Syfte

I denna lag föreskrivs om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och om därmed sammanhängande utredningsarbete, om samarbete och deltagande inom vattenförvaltnings- och havsförvaltningsområdena samt om internationellt samarbete i fråga om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen. De allmänna målen för vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen är att skydda, förbättra och återställa vattnen och Östersjön så att yt-

vattens och grundvattens eller Östersjöns status inte försämras samt att deras status är åtminstone god. Planeringen av vattenvården och havsvården utförs och verkställs genom samordning och sammanfallande målsättningar.

I fråga om havsvårdsförvaltningen tillämpas ekosystemansatsen för hanteringen av belastning och påverkan på den marina miljön till följd av mänsklig verksamhet, så att uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön eller de marina ekosystemens förmåga att reagera på förändringar orsakade av mänsklig verksamhet inte äventyras, samtidigt som en hållbar användning av marina varor och tjänster möjliggörs

2 §

Definitioner

1) *ytvatten* vatten på markytan, kustvatten och territorialvatten;

4) *ytvattenförekomst* en avgränsad och betydande del av ytvattnen såsom en sjö, ett vattenmagasin, en bäck, å, älv eller kanal, en del av bäck, å, älv eller kanal eller kustvattensträcka.

6) *avrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker till havet via en sjö, bäck, å, eller älv eller ett delta, samt med

7) *delavrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker via en sjö, bäck, å eller älv till ett visst punkt i ett vattendrag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *ytvatten* vatten på markytan, kustvatten, vatten i övergångszon och territorialvatten,

4) *ytvattenförekomst* en avgränsad och betydande del av ytvattnen, såsom en sjö, ett vattenmagasin, en bäck, å, älv eller kanal, en del av en bäck, å, älv eller kanal, vatten i övergångszon eller en kustvattensträcka,

6) *avrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker till havet via en sjö, bäck, å eller älv eller ett delta,

7) *delavrinningsområde* ett område från vilket all ytvattenavrinning sker via en sjö, bäck, å eller älv till ett visst vattendrag,

8) *vatten i övergångszon förekomst av ytvatten i närheten av en å- eller älvmyrning som delvis är av salthaltig karaktär till följd av närheten till kustvatten men som på ett väsentligt sätt påverkas av sötvattenströmmar,*

9) *havsvatten* vatten, havsbotten och underliggande jordlager som ligger på havssidan av den baslinje som definieras i 3 punkten, ut till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon, samt kustvatten, dess havsbotten och dess underliggande jordlager till de delar särskilda aspekter av den marina miljöns miljöstatus inte fastställs i vattenvårdsför-

valtningen,

10) marina ekosystem en helhet som utgörs av marina organismsamhällen och deras livsmiljöer,

11) den marina miljöns tillstånd det allmänna tillståndet för miljön i havsvatten, med beaktande av de ingående marina ekosystemens struktur, funktion och processer, naturliga geomorfologiska, geografiska, biologiska, geologiska och klimatiska faktorer samt fysikaliska, akustiska och kemiska förhållanden, inbegripet dem som är resultatet av mänskliga aktiviteter inom eller utanför det berörda området

4 §

Myndigheter

Miljöministeriet ansvarar för samarbetet med andra stater i Östersjöns avrinningsområde vid planeringen av havsvården. Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt andra behöriga myndigheter deltar i samarbetet inom det egna verksamhetsområdet.

Finlands miljöcentral, Meteorologiska institutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Forststyrelsen ansvarar för övervakningsuppgifter och andra uppgifter gällande havsvården inom sina verksamhetsområden.

De övriga statliga och kommunala myndigheterna inom vattenförvaltningsområdena och havsvattnen deltar inom sina verksamhetsområden i den vattenvårds- och havsvårdsförvaltning som avses i denna lag..

De statliga och kommunala myndigheterna inom vattenförvaltningsområdena deltar inom sina verksamhetsområden i den vattenvårdsförvaltning som avses i denna lag.

5 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna har till uppgift att inom havsvårdsförvaltningen inom sina verksamhetsområden

Finlands miljöcentral ger de regionala miljöcentralerna sakkunnighjälp i de åligganden som nämns i fråga om de i 1 mom. nämnda uppgifterna, samt för register över de uppgifter som avses i 1 mom. 4 punkten.

11 §

Förvaltningsplan

En miljörapport ska läggas fram som en del av förvaltningsplanen. I fråga om miljörapporten gäller vad som föreskrivs om den i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan.

1) delta i uppgörandet av en inledande bedömning av den marina miljöns särdrag och den marina miljöns tillstånd som samordnas av Finlands miljöcentral,

2) göra nödvändiga utredningar för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön samt ställa upp miljömål och därtill hörande deskriptorer,

3) delta i uppgörandet av ett program för övervakning av Östersjöns tillstånd som samordnas av Finlands miljöcentral och ordna övervakningen av kustvattnen,

4) bereda havsförvaltningsplanen och dess åtgärdsprogram och fullgöra andra uppgifter som ålagts av miljöministeriet samt jord- och skogsbruksministeriet med avseende på havsvårdsförvaltningen.

Finlands miljöcentral ansvarar för beredningen av havsförvaltningsplanens övervakningsprogram och ger närings-, trafik- och miljöcentralerna sakkunnighjälp i de åligganden som nämns i fråga om de i 1 och 2 mom. nämnda uppgifterna, och för register över de uppgifter som avses i 1 mom. 4 punkten.

11 §

Förvaltningsplan

Vid upprättandet och översynen av förvaltningsplanen ska den havsförvaltningsplan som avses i 4 a kap. beaktas.

En miljörapport ska läggas fram som en del av förvaltningsplanen. I fråga om miljörapporten gäller vad som föreskrivs om den i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005)

12§

Åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för uppnåendet av de miljömål som har ställts upp för vattenvården med beaktande av de karakteriseringar av vattnen, de utredningar av den mänskliga verksamhetens inverkan på vattnen och de ekonomiska analyser av vattenanvändningen som har gjorts. Åtgärdsprogrammet kan bestå av program för ett eller flera avrinningsområden. Åtgärdsprogrammet behandlas som en del av förvaltningsplanen.

Kompletterande åtgärder inom vattenvården är åtgärder som utöver de grundläggande åtgärderna är nödvändiga för uppnåendet av de miljömål som avses i 4 kap.

4 a kap

Havsvårdförvaltning och havsförvaltningsplan

26 a §

Havsförvaltningsplan

För havsvårdförvaltningen ska miljöministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet samt kommunikationsministeriet upprätta en havsförvaltningsplan för Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Havsförvaltningsplanen ska beredas med beaktande av havsvattnens naturvetenskapliga särdrag samt med beaktande av de vattenförvaltningsområden som avses i denna lag och de förvaltningsplaner som avses i 11 § samt förvaltningsplanen för landskapet Åland.

För den regionala samordningen av havsvårdförvaltningen samt för samordningen av havsvården och vattenvården ansvarar respektive närings-, trafik- och miljöcentral i

samarbete med miljöministeriet. Bestämmelser om de samordnande närings-, trafik- och miljöcentralerna utfärdas särskilt.

Havsförvaltningsplanen ska ses över vart sjätte år.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på marin verksamhet vars enda syfte är försvar eller nationell säkerhet. Verksamheten ska emellertid samordnas med målen för havsvården.

26 b §

Havsförvaltningsplan

Havsförvaltningsplanen ska innehålla åtgärder för att skydda och bevara den marina miljön, förhindra att dess status försämras samt trygga och återställa de marina ekosystemen.

I havsförvaltningsplanen ska ingå åtgärder för att minska utsläppen i havet och förhindra och minska annan negativ påverkan på havet så att havets biologiska mångfald kan tryggas och så att de marina ekosystemen, människans hälsa och trivsel eller ett legitimt utnyttjande av havet inte utsätts för betydande risk.

En miljörapport ska läggas fram som en del av havsförvaltningsplanen. Bestämmelser om miljörapporten och den informationskyldighet som gäller myndigheter och inrättningar som tillhandahåller offentliga tjänster finns i 11 § 2 och 3 mom..

26 c §

Inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd och fastställande av vad som avses med en god miljöstatus

I havsförvaltningsplanen ska ingå en inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd och i den ska beaktas

1) havsvattens grundläggande egenskaper och förhållanden,

2) de viktigaste belastningarna och påverkningarna på havet,

3) en ekonomisk och social analys av utnyttjandet av vattnen i fråga och av de kost-

nader som försämringen av den marina miljöns tillstånd medför, samt

4) utredningar som gjorts i förvaltningsplanerna och inom ramen för det internationella samarbetet kring marint skydd.

Utifrån den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd ska en god miljöstatus i den marina miljön definieras och den marina miljöns särdrag fastställas på grundval av kvalitativa deskriptorer som fastställs separat och med beaktande av den belastning och påverkan som mänsklig verksamhet orsakar den marina miljön. Den marina miljöstatusen är god när havet är ekologiskt variationsrikt och balanserat, dynamiskt samt rent, friskt och produktivt utifrån sina inboende förutsättningar, och när användningen av den marina miljön befinner sig på en nivå som är hållbar och tryggar möjligheten till användning och verksamhet för nuvarande och framtida generationer.

26 d §

Miljömål vid planering av havsvården

Utifrån den inledande bedömningen av den marina miljöns tillstånd, som ska ingå i havsförvaltningsplanen, ska omfattande miljömål ställas upp för att uppnå en god miljöstatus i havsvattnen.

Vid uppställandet av miljömålen och fastställandet av de egenskaper som beskriver dessa samt fastställandet av belastningar och påverkan ska dessutom betydande gränsöverskridande inverkan beaktas och hänsyn tas till överensstämmelsen med miljömål som ställs upp i nationella och internationella avtal samt i Europeiska unionens avtal.

26 e §

Undantag från miljömålen för havsvården

Det är möjligt att avvika från miljömålen i havsförvaltningsplanen eller från att i alla avseenden uppnå en god miljöstatus i den marina miljön i ett specificerat fall, om orsaken är

1) en åtgärd eller brist på åtgärder som inte beror på nationella åtgärder,

- 2) ett förhållande som orsakas av naturen,
- 3) ett förhållande som orsakas av force majeure,
- 4) åtgärder som beror på förändringar eller modifieringar av havsvattens fysiska förhållanden till följd av ett tvingande allmänintresse som uppväger den negativa miljöpåverkan, inbegripet all gränsöverskridande inverkan; i dessa fall bör det emellertid säkerställas att förändringarna eller modifieringarna av havsvattens fysiska förhållanden inte varaktigt omöjliggör eller äventyrar uppnåendet av en god miljöstatus i den marina miljön på Finlands eller andra Östersjöländerns havsvatten.

Dessutom är det i enskilda fall möjligt att avvika från den tidtabell som satts upp för uppnåendet av miljömålen eller en god miljöstatus i den marina miljön, om naturförhållandena inte tillåter en förbättring av havsvattens tillstånd inom denna tidtabell.

I åtgärdsprogrammet ska de undantag som avses i 1 och 2 mom. specificeras och konsekvenserna för andra Östersjöländer beaktas.

Oberoende av de undantag som avses i 1 och 2 mom. ska nödvändiga åtgärder vidtas i syfte att fortsätta strävan efter att uppnå miljömålen i havsförvaltningsplanen och förhindra att tillståndet för den marina miljön försämras ytterligare samt motverka negativ påverkan på havsvatten i havsområdet eller andra länder i Östersjöområdet. Åtgärder som gäller undantagen ska i mån av möjlighet inkluderas i åtgärdsprogrammet.

26 f §

Havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska upprätta ett åtgärdsprogram för uppnåendet av de miljömål som ställts upp i havsförvaltningsplanen, med beaktande av åtgärdernas kostnadseffektivitet och tekniska genomförbarhet. Åtgärdsprogrammet kan upprättas så att det gäller en eller flera delar av havsvattenen. I åtgärdsprogrammet ska åtgärdernas verkningar granskas också i det havsområde som ligger utanför Finlands ekonomiska zon.

I åtgärdsprogrammet ska de åtgärder fast-

ställas som krävs för att uppnå och bevara en god miljöstatus i den marina miljön.

Åtgärdsprogrammet ska innefatta regionala skyddsåtgärder som ska främja enhetliga och representativa nätverk på de marina skyddsområdena.

26 g §

Tidigareläggning av åtgärder

Om Östersjöns tillstånd är så kritiskt att det förutsätter brådskande åtgärder, ska miljöministeriet vidta åtgärder för att inleda samarbete med Europeiska unionens andra medlemsstater i Östersjöområdet eller delta i samarbetet på initiativ av en annan medlemsstat i Östersjöområdet i avsikt att upprätta en särskild åtgärdsplan.

Åtgärdsplanen innehåller tidigareläggning av genomförandet av åtgärdsprogram för havsskydd samt vid behov striktare skyddsåtgärder för att förbättra havets tillstånd. Åtgärdsplanen får emellertid inte utgöra ett hinder för att en god miljöstatus i den marina miljön uppnås eller upprätthålls i ett annat havsområde eller i ett delområde till detta.

26 h §

Havsförvaltningsplanen övervakningsprogram

För en fortgående bedömning av den marina miljöns tillstånd ska övervakningsprogram utarbetas och verkställas. Övervakningsprogrammen ska på ett ändamålsenligt sätt samordnas med övervakningen av den marina miljöns tillstånd i andra stater i havsområdet samt med de övervakningsprogram som rör vattenförvaltningsområdenas kustområden.

26 i §

Internationellt samarbete

För att uppnå en god miljöstatus i den marina miljön ska man samarbeta med de medlemsstater i Europeiska unionen som delar Östersjön, för att säkerställa att havsförvalt-

ningsplanernas mål och åtgärder är konsekventa och samordnade.

De åtgärder som är nödvändiga vid upprättandet och genomförandet av havsförvaltningsplanen ska i mån av möjlighet samordnas med de kuststater vid Östersjön som inte hör till Europeiska unionen och vid behov med inlandsstaterna i Östersjöns avrinningsområde.

26 j §

Deltagande och information

Miljöministeriet ska i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralerna ge alla de berörda parterna möjlighet att delta i beredningen av havsförvaltningsplanen och att ta del av havsförvaltningsplanens beredningsunderlag och bakgrundshandlingarna till detta. Parterna ska också beredas tillfälle att framföra sina åsikter om beredningsunderlaget skriftligt eller elektroniskt. Bestämmelser om beredningsunderlagens och bakgrundshandlingarnas offentlighet finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I beredningen av havsförvaltningsplanen ska befintliga förvaltningsorgan och strukturer, såsom regionala havskonventioner, vetenskapliga rådgivande organ och regionala rådgivande nämnder, delta i mån av möjlighet.

Sammandrag ska publiceras av följande delar av havsförvaltningsplanen eller av uppdateringarna av dessa och allmänheten och sammanslutningar ska beredas möjlighet att framföra synpunkter om dem:

- 1) inledande bedömning av den marina miljöns tillstånd,
- 2) fastställande av vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön,
- 3) havsförvaltningsplanens miljömål,
- 4) havsförvaltningsplanens övervakningsprogram,
- 5) havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram.

Samarbete, deltagande och information i anslutning till beredningen av havsförvaltningsplanen ska i mån av möjlighet samordnas och genomföras med samarbete, delta-

gande och information i anslutning till planeringen av vattenvården som regleras i 14 och 15 §.

26 k §

*Godkännande av havsförvaltningsplanen
samt ändringssökande*

Statsrådet godkänner havsförvaltningsplanen och den särskilda åtgärdsplan som avses i 26 g §. Vid godkännandet av planen ska det förfarande som anges i 17 § iakttas i tillämpliga delar.

I statsrådets beslut får ändring sökas i enlighet med 18 §.

26 l §

Statsrådets förordning om havsvårdsförvaltning

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) deskriptorer för att fastställa vad som avses med en god miljöstatus i den marina miljön och om definitionen av en god miljöstatus i den marina miljön,

2) vägledande grundläggande förhållanden, belastning och påverkan som ska användas i bedömningen av den marina miljöns nuvarande tillstånd,

3) egenskaper som ska beaktas vid uppställandet av miljömålen,

4) information som behövs i programmen för övervakning av den marina miljöns tillstånd,

5) åtgärder som ska beaktas i åtgärdsprogrammet,

6) Finlands miljöcentrals uppgifter i fråga om planeringen och övervakningen av havsvården, om de närings-, trafik- och miljöcentraler som samordnar planeringen av havsvården och om andra myndighetsuppgifter,

7) beredningen av havsförvaltningsplanen och åtgärdsprogrammet och dess tidsfrister samt om annat samarbete i anslutning till beredningen,

8) deltagandet i beredningen av havsförvaltningsplanen och information i anslutning till beredningen.

28 §

*Beaktande av förvaltningsplanen och havs-
förvaltningsplanen*

Statliga och kommunala myndigheter ska i tillämpliga delar i sin verksamhet beakta de förvaltningsplaner som statsrådet godkänner enligt 17 §.

Beträffande beaktandet av förvaltningsplaner iakttas dessutom vad som bestäms någon annanstans i lag.

28 §

*Beaktande av förvaltningsplanen och havs-
förvaltningsplanen*

Statliga och kommunala myndigheter samt andra organ som sköter myndighetsuppgifter ska i tillämpliga delar i sin verksamhet beakta de förvaltningsplaner som statsrådet godkänner enligt 17 § samt den havsförvaltningsplan som godkänns enligt 26 k § och den särskilda åtgärdsplan som avses i 26 g §.

Beträffande beaktandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplanen iakttas dessutom vad som bestäms någon annanstans i lag.

*Lagförslag
Parallelltext*

2.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (86/2000) 19 § 2 mom. 7 punkten, 46 § 2 mom., 50 § 2 mom., 52 § 3 mom., 55 § 2 mom. och 92 § 2 mom.,
sådana de lyder, 19 § 2 mom. 7 punkten, 46 § 2 mom. och 55 § 2 mom. i lag 1300/2004, 50 § 2 mom. och 52 § 3 mom. sådana de lyder i lag 622/2010 samt 90 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1590/2009 som följer:

Gällande lydelse

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

Föreskrifterna kan gälla

7) åtgärder för förbättrande av vattens status som behövs enligt en förvaltningsplan i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004).

46 §

Kontrollvillkor

Det som har ansetts behövas för övervakningen i övervakningsprogram för vattens status som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen ska beaktas när villkor om kontrollen av verksamhetens påverkan på vattnen ges. Uppgifterna från kontrollen av verksamheten kan utnyttjas vid övervakningen och ut-

Föreslagen lydelse

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

Föreskrifterna kan gälla

7) åtgärder för förbättrande av vattens och den marina miljöns status som behövs enligt en förvaltningsplan eller havsförvaltningsplanen i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

46 §

Kontrollvillkor

Det som har ansetts behövas för övervakningen i övervakningsprogram för vattens eller den marina miljöns status som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen ska beaktas när villkor om kontrollen av verksamhetens påverkan på vattnen eller havet ges. Uppgifterna från kontrollen av verksamheten kan utnyttjas vid övervakning-

arbetandet av förvaltningsplan enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen.

en och utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen.

50 §

Inverkan på vissa planer och program

I tillståndet ska vid bedömning av betydande förorening enligt 42 § 1 mom. 2 punkten beaktas vad som har sagts om de omständigheter som berör vattnens status och vattenanvändningen inom projektets influensområde i den förvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen. I tillståndet ska vid bedömning av lämpligheten av verksamhetens placering enligt 6 § 2 mom. samt vid delande av tillståndsvillkor som behövs för att förebygga olyckor enligt 43 § 3 mom. beaktas vad som har sagts om verksamhetens placeringsplats och influensområde i en riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningssrisker (620/2010).

52 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på ett projekt, ska det framgå av tillståndsbeslutet hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av översvämningssrisker har beaktats.

55 §

Tillståndets giltighet och justering

I ett tillstånd som gäller tills vidare ska fö-

50 §

Inverkan på vissa planer och program

I tillståndet ska vid bedömning av betydande förorening enligt 42 § 1 mom. 2 punkten beaktas vad som har sagts om de omständigheter som berör vattnens och den marina miljös status och användning inom projektets influensområde i den förvaltningsplan eller havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen. I tillståndet ska vid bedömning av lämpligheten av verksamhetens placering enligt 6 § 2 mom. samt vid meddelande av tillståndsvillkor som behövs för att förebygga olyckor enligt 43 § 3 mom. beaktas vad som har sagts om verksamhetens placeringsplats och influensområde i en riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningssrisker (620/2010).

52 §

Tillståndsbeslutets innehåll

. Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på ett projekt, ska det framgå av tillståndsbeslutet hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av översvämningssrisker har beaktats.

55 §

Tillståndets giltighet och justering

I ett tillstånd som gäller tills vidare ska fö-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

reskrivas när en ansökan om justering av tillståndsvillkoren senast ska göras och vilka utredningar som då ska läggas fram, om inte en sådan föreskrift ska anses vara uppenbart onödig. Tillståndsvillkoren ska dock justeras regelbundet om tillståndet gäller tillståndspliktig verksamhet enligt rådets direktiv (96/61/EG) om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar. Vid prövningen av villkor om justering eller av tidsbegränsning av tillstånd ska förvaltningsplanerna och åtgärdsprogrammen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen beaktas. Av särskilda skäl kan en föreskrift om justering av tillståndsvillkoren tas in också i ett tillstånd som beviljas för viss tid. Den myndighet som har beviljat tillståndet ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan.

reskrivas när en ansökan om justering av tillståndsvillkoren senast ska göras och vilka utredningar som då ska läggas fram, om inte en sådan föreskrift ska anses vara uppenbart onödig. Tillståndsvillkoren ska dock justeras regelbundet om tillståndet gäller tillståndspliktig verksamhet enligt rådets direktiv (96/61/EG) om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar. Vid prövningen av villkor om justering eller av tidsbegränsning av tillstånd ska förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen samt tillhörande åtgärdsprogram enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen beaktas. Av särskilda skäl kan en föreskrift om justering av tillståndsvillkoren tas in också i ett tillstånd som beviljas för viss tid. Den myndighet som har beviljat tillståndet ska i tillämpliga delar behandla ärendet som en tillståndsansökan

92 §

Rätt att anhängiggöra ärenden

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inleda ett ärende som gäller utfärdande av en miljöskyddsföreskrift som avses i 19 § 2 mom. 7 punkten, om kommunen inte har meddelat någon föreskrift om detta och om en sådan föreskrift har ansetts utgöra ett viktigt styrmedel med tanke på vattenstatusen i förvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen.

92 §

Rätt att anhängiggöra ärenden

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inleda ett ärende som gäller utfärdande av en miljöskyddsföreskrift som avses i 19 § 2 mom. 7 punkten, om kommunen inte har meddelat någon föreskrift om detta och om en sådan föreskrift har ansetts utgöra ett viktigt styrmedel med tanke på vattnens eller den marina miljöns status i förvaltningsplanen eller havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen.

3.**Lag****om ändring av vattenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen (264/1961) 2 kap. 11 a § och 14 a § 1 mom. och 16 kap. 23 a §,
sådana de lyder, 2 kap. 11 a § 1 mom. och 16 kap. 23 a § i lag 621/2010 samt 2 kap. 14 a § 1
mom. i lag 1301/2004 som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 kap

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

11 a §

Vid bedömningen enligt 11 § i detta kapitel av den nytta, skada och olägenhet som byggandet medför ska hänsyn tas till de omständigheter som berör vattenstatusen och vattenanvändningen inom projektets influensområde enligt vad som har angetts i den förvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004). Vid bedömningen ska dessutom hänsyn tas till vad som i den riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010) har angetts om översvämningsriskerna inom projektets influensområde och målen för hantering för översvämningsriskerna samt de åtgärder som syftar till att uppnå målen.

11 a §

Vid bedömningen enligt 11 § i detta kapitel av den nytta, skada och olägenhet som byggandet medför ska hänsyn tas till de omständigheter som berör vattnens eller den marina miljöns status och användning inom projektets influensområde enligt vad som har angetts i den förvaltningsplan och den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004). Vid bedömningen ska dessutom hänsyn tas till vad som i den riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010) har angetts om översvämningsriskerna inom projektets influensområde och målen för hanteringen av översvämningsriskerna samt om de åtgärder som syftar till att uppnå målen.

14 a §

Tillståndshavaren ska vid behov i tillståndet åläggas att kontrollera hur projektet genomförs och dess inverkan (*kontrollskyldighet*). När kontrollskyldigheten åläggs ska hänsyn tas till det övervakningsprogram som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen och annan övervakningsplikt som gäller projektets influensområde.

14 a §

Tillståndshavaren ska vid behov i tillståndet åläggas att kontrollera hur projektet genomförs och dess inverkan (*kontrollskyldighet*). När kontrollskyldigheten åläggs ska hänsyn tas till det övervakningsprogram som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och annan övervakningsplikt som gäller projektets influensområde.

16 kap

Handläggning av ansökningsärenden i regionförvaltningsverket

23 a §

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska av regionförvaltningsverkets beslut framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanen enligt lagen om hantering av översvänningsrisker har beaktats.

23 a §

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska av regionförvaltningsverkets beslut framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats. Av tillståndsbeslutet ska dessutom framgå hur förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och riskhanteringsplanen enligt lagen om hantering av översvänningsrisker har beaktats.

4.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om Finlands ekonomiska zon**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) 3 § som följer:

Gällande lydelse

3 §

*Lagstiftning som ska tillämpas på miljöskydd
och vattenbyggande*

I den ekonomiska zonen gäller vad som föreskrivs i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), miljöskyddslagen (86/2000) och vattenlagen (264/1961) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

Föreslagen lydelse

3 §

*Lagstiftning som ska tillämpas på miljöskydd
och vattenbyggande*

I den ekonomiska zonen gäller vad som föreskrivs i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), miljöskyddslagen (86/2000), lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och vattenlagen (264/1961) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

*Lagförslag***5.****Lag****om ändring av havsskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till havsskyddslagen (1415/1994) en ny 11 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 a §

Beaktande av havsförvaltningsplan

Utöver vad som bestäms i 9–11 § ska Finlands miljöcentral i tillståndsprövningen i tillämpliga delar ta hänsyn till de omständigheter som berör havets tillstånd och användning inom verksamhetens influensområde enligt vad som anges i den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

Lagförslag

6.

Lag**om ändring av 7 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) 7 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

7 §

*Begränsning av tillämpningsområdet och
förhållande till annan lagstiftning*

Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som ska göras vid utarbetandet av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram finns i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004).

Föreslagen lydelse

7 §

*Begränsning av tillämpningsområdet och
förhållande till annan lagstiftning*

Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som ska göras vid utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplan samt tillhörande åtgärdsprogram finns i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).
